

Al de Schrift is van God ingegeven en waar

Samengesteld door M.V.; 2001

Als vertrekpunt, om vrijelijk op verder te bouwen, werd gebruikt: 'Inspiration & Inerrancy', M. James Sawyer (Ph.D, Associate Professor of Theology, Western Seminary, San Jose Campus). Andere bronnen werden vooral in de voetnoten aangegeven. De aangehaalde Schriftplaatsen komen uit de Statenvertaling van 1977¹, tenzij anders vermeld; deze werden meestal voluit weergegeven, omdat de Schrift² belangrijker is dan alle andere tekst. De gehanteerde afkortingen voor de Bijbelboeken werden achteraan opgenomen.

Inhoud

A. Het feit van de inspiratie

1. 2 Timotheüs 3:14-17
2. Van God ingegeven
3. AL de Schrift
4. De Schrift

B. Het proces van de inspiratie

1. 2 Petrus 1:20-21
2. Profetie
3. Van de Heilige Geest gedreven
4. De belofte van de Heilige Geest
5. Inspiratie in het Oude Testament
6. Geen mechanische inspiratie

C. Vereenzelviging van God en Schriftuur

1. Woord van God = Schrift
2. Schrift = Woord van God

D. De omvang van de inspiratie

1. Omvat de gehele Schriftuur
2. Eén woord kan voldoende zijn
3. Het Nieuwe Testament getuigt van zijn eigen inspiratie
4. Geldt niet enkel voor de autografen

E. Problemen met woordelijke inspiratie

1. Onprecieze aanhalingen
2. Verschillen in de verslagen
3. Onwetenschappelijke uitdrukkingen
4. Tegenspraak
5. Meer informatie kan opheldering brengen
6. Twee houdingen

F. De Bijbel is foutloos en onvergankelijk

¹ De eerste druk van de Statenvertaling verscheen in 1637. Het bijzondere van deze reformatische Bijbelvertaling is vooral dat zij direct uit de grondtalen Hebreeuws, Aramees en Grieks vertaald werd - net als de King James Version (1611) - en niet meer gebaseerd was op de Vulgata, de algemeen gebruikte Latijnse vertaling (382-405) van Hiëronymus. De zgn. Jongbloed-editie kwam er in 1750 omdat de oude versie haast onleesbaar was geworden door de evolutie van het Nederlands. In de uitgave van 1977 werd het Nederlands opnieuw een beetje aangepast. De vertaling als zodanig bleef altijd behouden.

² Met de uitdrukking 'de Schrift' is de Bijbel bedoeld (Oude en Nieuwe Testament), bestaande uit 66 boeken. De zgn. 'apocriefen' zijn hier NIET bij inbegrepen, omdat wij deze NIET erkennen als zijnde door God geïnspireerd.

1. De Schrift getuigt ervan
2. Vervulde profetieën bewijzen de Goddelijke inspiratie
3. De externe aanwijzingen voor inerrantie
4. Een wetenschappelijk bewijs is niet relevant

G. De laatste vermaning

A. Het feit van de inspiratie

2 Timotheüs 3:14-17

‘Maar blijft gij in hetgeen gij geleerd hebt, en waarvan u verzekering gedaan is, wetende, van wie gij het geleerd hebt; 15 En dat gij van kinds af de heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof, hetwelk in Christus Jezus is. 16 **Al de Schrift is van God ingegeven** [Gr. theopneustos], en is nuttig tot lering, tot weerlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is; 17 Opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaakt toegerust’.

‘Van God ingegeven’ (theopneustos)

Dit woord betekent ‘van God geademd’. Het combineert de volgende delen: theo-pneu-stos. Het eerste deel ‘theo-’ betekent ‘God,’ ‘god,’ of ‘goddelijk’. Het tweede deel ‘pneu-’ betekent ‘adem’, ‘Geest’ of ‘geest’. En het achtervoegsel ‘-tos’ maakt van het bijvoeglijke naamwoord een lijdende vorm. In bijna alle combinaties die met ‘theo-’ beginnen is God de actieve Bewerker.

Toen Timotheüs dit schreef dacht hij waarschijnlijk spontaan aan de tijd dat God de levensadem in Adams neusgaten blies:

Gn 2:7 : ‘En de HEERE God had de mens geformeerd uit het stof der aarde, en **in zijn neusgaten geblazen de adem des levens**; also werd de mens tot een levende ziel’.

Vergelijk verder met het OT³:

Ps 33:6 : ‘Door het Woord des HEEREN zijn de hemelen gemaakt, en door de Geest [‘breath’ (adem), KJV] van Zijn mond al hun heer’. (Gods ‘adem’ is de onweerstaanbare uitvloeijing van zijn kracht).

Adam was inderdaad ‘van God geademd’; hij werd op die manier een levende ziel. Zo ook ontstond de Schrift; de mens ontving de werkzaamheid van Gods Geest om Zijn woord op de schrijven. Deze parallelle uitdrukking in 2Tim 3:16 zegt alles over de actieve oorsprong van de Schrift.

Zo verstond Timotheüs de ‘inspiratie’ van de Schrift. Vergelijk dit met wat Paulus in Hebreeën zegt, namelijk dat de Schrift ‘levend’ is. De parallel met de levenwekkende ‘adem’ Gods is merkwaardig.

Hb 4:12 : ‘Want het Woord Gods is **levend** en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling van de ziel, en van de geest, en van de samenvoegselen, en van het merg, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten’.

‘AL de Schrift’

Het NT⁴ was nog niet voltooid en er was dus nog geen NT-canon⁵ opgesteld, en daarom denken velen dat Paulus met de uitdrukking ‘al de Schrift’ slechts de OT-geschriften bedoelde. Maar dat blijkt niet te kloppen.

◇ De apostel Paulus beschouwde een uitspraak van het Lukasevangelie als ‘de Schrift’:

³ Het Oude Testament, of de Hebreeuwse geschriften (van Genesis tot Maleachi, 39 delen of ‘boeken’), afgekort ‘OT’.

⁴ Het Nieuwe Testament, of de Griekse geschriften (van Mattheüs tot Openbaring, 27 delen of ‘boeken’), afgekort ‘NT’.

⁵ Canon = formele lijst van geïnspireerde Bijbelboeken.

1Tm 5:18: ‘Want **de Schrift zegt**: Een dorsende os zult gij niet muilbanden [Dt 25:4]; en: **De arbeider is zijn loon waardig**’.

Paulus heeft het in het tweede deel van het vers over een woord van de Heer Jezus, zoals Lukas dat in zijn evangelie had opgeschreven:

Lk 10:7: ‘En blijft in dat huis, etende en drinkende, hetgeen van hen [voorgezet wordt]; **want de arbeider is zijn loon waardig**; gaat niet over van [het ene] huis in [het andere] huis’. (Vgl. Mt 10:10 en 1Ko 9:14).

- ◇ Paulus sprak in Rm 16:26 van ‘profetische geschriften’, waarmee niet de geschriften van de OT-profeten bedoeld zijn, maar wel de NT-profeten (vgl. Ef 2:20; 3:5):

Rm 16:25-26: ‘Hem nu, Die machtig is u te bevestigen, **naar mijn Evangelie** [d.i. van Paulus; zie verder Rm 2:16; 2Tm 2:8; 2Ko 4:3; 1Th 1:5; 2Th 2:14] en de prediking van Jezus Christus, naar de openbaring der verborgenheid, die van de tijden der eeuwen verzwegen is geweest; Maar nu geopenbaard is, en door **de profetische Schriften**, naar het bevel van de eeuwige God, tot gehoorzaamheid des geloofs, onder al de heidenen bekend is gemaakt’.

- ◇ Petrus stelt de brieven van Paulus op één lijn met de ‘andere Schriften’:

2Pt 3:15-16: ‘En acht de lankmoedigheid van onze Heere voor zaligheid; gelijk ook onze geliefde broeder **Paulus**, naar de wijsheid, die hem gegeven is, u **geschreven** heeft; Gelijk ook in **alle zendbrieven**, daarin van deze dingen sprekende; in welke sommige dingen zwaar zijn om te verstaan, die de ongeleerde en onvaste [mensen] verdraaien, **gelijk ook de andere Schriften**, tot hun eigen verderf’.

De reeds bestaande NT-geschriften werden blijkbaar ook bij ‘de Schrift’ gerekend. In 2Tm 3:16 verwijst Paulus naar AL heilige Geschriften, en niet enkel deze van het OT.

Een foute vertaling van de tekst:

Men zou nu 2Tm 3:16 technisch ook anders kunnen vertalen, zoals namelijk de NBG⁶ het valselijk doet:

‘Elk van God ingegeven schriftwoord is ook nuttig ...’

Sommigen die de volledige inspiratie van de Schrift hebben ontkend, hebben deze vertaalvorm gekozen omdat deze een onderscheid lijkt te maken tussen geïnspireerde en niet-geïnspireerde Schriftuur. Maar de NBG-weergave is echter niet in overeenstemming met de normale Paulinische stijl (vgl. 1Tm 4:4: zelfde auteur, zelfde grammaticale vorm). Deze zinsbouw is niet aannemelijk vermits het vorige vers het heeft over ‘de heilige Schriften’ (vs. 15) en er daarna wordt gezegd ‘Al de Schrift...’. Een onderscheid maken tussen Schrift en schrift is totaal vreemd aan het eerste-eeuwse Judaïsme.

Vgl. Rm 15:4 : ‘Want **al** wat te voren geschreven is, dat is tot onze lering te voren geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden’.

‘De Schrift’

De uitdrukking ‘de Schrift’ slaat op het geheel van wat de context meervoudig ‘de heilige Schriften’ noemt (vers 15). De bedoeling is: God is de auteur van **alle** Schrift en daarom geldt de inspiratie ook **volledig** voor alle Schrift.

Zie andere passages, b.v.:

Gl 3:8: ‘En **de Schrift**, te voren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden’. (Gn 12:3; 18:18; 22:18).

⁶ De Bijbelvertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap, uitgegeven in 1951.

Gl 3:22: ‘Maar **de Schrift** heeft het alles onder de zonde besloten, opdat de belofte uit het geloof van Jezus Christus aan de gelovigen zou gegeven worden’. (Ps 14:3; 53:4; Rm 3:9-20; 11:32).

Hd 13:32-35: ‘En wij verkondigen u **de belofte, die tot de vaderen geschied is**, dat [namelijk] God deze vervuld heeft aan ons, hun kinderen, als Hij Jezus verwekt heeft. Gelijk ook in **de tweede psalm** geschreven staat: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd [Ps 2:7]. En dat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, also dat Hij niet meer tot verderving zal keren, heeft Hij aldus gezegd: Ik zal u de weldadigheden Davids geven, die getrouw zijn [Js 55:3]; Waarom hij ook in **een andere psalm** zegt: Gij zult Uw Heilige niet [over]geven, om verderving te zien [Ps 16:10]’.

Gl 3:16: ‘Nu zo zijn **de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad** gesproken. Hij zegt niet: En aan de zaden, als van velen; maar als van één: En aan uw zaad; hetwelk is Christus’. (Gn 12:7; 13:15; 17:7; 24:7).

Hd 1:16: ‘Mannen broeders, **deze Schrift** moest vervuld worden, welke de Heilige Geest **door de mond van David** voorzegd heeft van Judas, die de leidsman geweest is van hen die Jezus vingen’. (Ps 41:10).

Hd 4:25: ‘Die **door de mond van David** Uw knecht, gezegd hebt: Waarom woeden de heidenen, en hebben de volken ijdele dingen bedacht?...’ (Ps 2:1-2)

Hb 4:7: ‘Zo bepaalt Hij wederom een zekeren dag, namelijk heden, **door David zeggende**, zo langen tijd daarna (gelijkerwijs gezegd is): Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet’. (Ps 95:7-8).

Hb 10:15-17: ‘En de Heilige Geest getuigt het ons ook; Want **nadat Hij te voren gezegd had**: Dit is het verbond, dat Ik met hen maken zal na die dagen, **zegt de Heere**: Ik zal Mijn wetten geven in hun harten, en Ik zal die inschrijven in hun verstanden; En hun zonden en hun ongerechtigheden zal Ik geenszins meer gedenken’. (Jr 31:33-34).

B. Het proces van de inspiratie

2 Petrus 1:20-21

‘Dit eerst wetende, dat geen **profetie** der Schrift is van eigen uitlegging; Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar de heilige mensen Gods, **door de Heilige Geest** [pneumatōs agiou] **gedreven** [ferómenoi] zijnde, hebben gesproken’.

‘Profetie’

Profetie betekent niet enkel het voorspellen van een gebeurtenis of voorzegging. Alle Schrift werd door de Joden beschouwd als zijnde profetisch, en alle auteurs van de Schrift werden als profeten aanzien. Profetie is Godsspraak, welke vorm dat ook moge aannemen.

‘Van de Heilige Geest gedreven’

Hier zien we de oorsprong van de boodschap. Menselijke auteurs waren niet bij de *oorsprong* van de boodschap betrokken, maar zij spraken zoals zij door Gods Geest werden *gedreven*. God sprak door mensen heen. Deze menselijke auteurs droegen niet zelf de boodschap, maar werden eerder zelf gedragen door de Heilige Geest. De Heilige Geest was de actieve Bewerker.

Handelingen 27:14-19 geeft een illustratie van het proces. De boot werd *gedreven* (ferómenoi) door de wind. Aan boord hadden de passagiers en de bemanning een relatieve vrijheid. Zij konden bovendeks gaan of onderdeks, voordeks of achterdeks, stuurboord of backboord, maar de wind (pneumatōs) bepaalde de *koers*. In deze context betekent *gedreven* het gedragen worden door de kracht van een ander.

De belofte van de Heilige Geest

Naar Ron Rhodes ⁷:

Toen de Heer Jezus nog op aarde was beloofde Hij zijn volgelingen dat de Heilige Geest zou gezonden worden. Het zou Zijn werk zijn om de discipelen te leren, en in herinnering te brengen, al wat de Heer Jezus gedaan en geleerd heeft:

Jh 14:26: ‘Maar de Trooster, **de Heilige Geest**, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam, **Die zal u alles leren, en zal u indachtig maken alles, wat Ik u gezegd heb**’.

Jh 15:26: ‘Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Die Ik u zenden zal van de Vader, [namelijk] **de Geest** der waarheid, Die van de Vader uitgaat, **Die zal van Mij getuigen**’.

Hierdoor kunnen wij allen vertrouwen hebben in de Bijbel als het Woord van God. De Heilige Geest houdt de controle op het proces van begin tot eind.

Inspiratie in het Oude Testament

Ook het OT toont aan dat de inspiratie gebeurt door de Heilige Geest die door menselijke schrijvers heen spreekt:

2Sm 23:1-3: ‘Voorts zijn dit de laatste woorden van David. David, de zoon van Isaï zegt, en de man, die hoog is opgericht, de gezalfde van Jakobs God, en liefelijk [in] psalmen van Israël, zegt: **De Geest des HEEREN heeft door mij gesproken**, en Zijn rede is op mijn tong geweest. De God Israëls heeft gezegd, de Rotssteen Israëls heeft tot mij gesproken: [Er] [zal] [zijn] een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser [in] [de] vreze Gods’. David wist dus dat hij de woorden van God sprak.

Js 59:21: ‘Mij aangaande, dit is Mijn Verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op u is, en **Mijn woorden, die Ik in uw mond gelegd heb**, die zullen van uw mond niet wijken, noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad van uw zaad, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid toe’.

Jr 1:9: ‘En de HEERE stak Zijn hand uit, en roerde mijn mond aan; en de HEERE zeide tot mij: Zie, **Ik geef Mijn woorden in uw mond**’.

Zc 7:12: ‘En zij maakten hun hart [als] een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en **de woorden**, die de HEERE der heerscharen **zond in Zijn Geest**, door de dienst der vorige profeten, waaruit ontstaan is een grote toorn van de HEERE der heerscharen’.

Zo worden er in het NT vele OT-passages aangehaald met de vermelding dat de Heilige Geest er de Auteur van is, alhoewel de woorden gesproken werden door menselijke OT-profeten:

Geïnspireerde Profeet zegt	God / de Heilige Geest zegt
Js 7:14 Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven; ziet, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren, en Zijn naam IMMANUEL heten.	Mt 1:22-23 En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden, hetgeen van de Heere gesproken is, door de profeet , zeggende: Ziet, de maagd zal zwanger worden, en een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten Emmanuel; dat is, overgezet zijnde, God met ons.
Hs 11:1 Als Israël een kind was, toen heb Ik hem liefgehad, en Ik heb Mijn zoon uit Egypte uitgeroepen.	Mt 2:15 En was aldaar tot de dood van Herodes; opdat vervuld zou worden hetgeen van de Heere gesproken is door de profeet, zeggende: Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen.
Ps 110:1 Een psalm van David. De HEERE heeft tot mijn	Mk 12:36 Want David zelf heeft door de Heilige Geest ge-

⁷ Art. ‘The Inspiration, Inerrancy, and Authority of the Bible’, Ron Rhodes:
<http://home.earthlink.net/~ronrhodes/Inspiration.html>.

Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank van Uw voeten.	zegd: De Heere heeft gezegd tot mijn Heere: Zit aan Mijn rechter[hand], totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank van Uw voeten.
Ps 41:10 Zelfs de man mijns vredes, op wie ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft de verzenen tegen mij grotelijks verheven.	Hd 1:16 Mannen broeders, deze Schrift moest vervuld worden, welke de Heilige Geest door de mond van David voorzegd heeft van Judas, die de leidsman geweest is van hen die Jezus vingen.
Ps 146:6 Die de hemel en de aarde gemaakt heeft, de zee en al wat daarin is; Ps 2:1, 2 Waarom woeden de heidenen, en bedenken de volken ijdelheid? De koningen der aarde stellen zich op, en de vorsten beraadslagen te zamen tegen de HEE-RE, en tegen Zijn Gezalfde,	Hd 4:24-26 En als dezen [dat] hoorden, hieven zij eendrachtig [hun] stem op tot God , en zeiden: Heere! Gij zijt de God, Die gemaakt hebt de hemel, en de aarde, en de zee, en alle dingen, die daarin zijn. Die door de mond van David Uw knecht, gezegd hebt: Waarom woeden de heidenen, en hebben de volken ijdele dingen bedacht? De koningen der aarde zijn [te zamen] opgestaan, en de oversten zijn bijeenvergaderd tegen de Heere, en tegen Zijn Gezalfde.
Js 6:8-9 Daarna hoorde ik de stem des Heeren, die zeide: Wie zal Ik zenden, en wie zal voor Ons heengaan? Toen zeide ik: Zie, [hier] ben ik, zend mij heen. Toen zeide Hij: Ga heen, en zeg tot dit volk: Horende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet op.	Hd 28:25 En tegen elkander oneens zijnde, scheidten zij; als Paulus [dit] ene woord gezegd had, [namelijk]: Wel heeft de Heilige Geest gesproken door Jesaja , de profeet, tot onze vaderen, Zeggende: Ga heen tot dit volk, en zeg: Met het gehoor zult gij horen, en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien, en geenszins bemerken.
Jb 5:13 Hij vangt de wijzen in hun arglistigheid.	1Ko 3:19 Want de wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God ; want er is geschreven: Hij vat de wijzen in hun arglistigheid.
Ps 45:7 Uw troon, o God! is eeuwig en altoos; de scepter van Uw Koninkrijk is een scepter der rechtmatigheid.	Hb 1:5, 8 Want tot wie van de engelen heeft Hij [God] ooit gezegd ... Maar tot de Zoon [zegt Hij:] Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid; de scepter van Uw koninkrijk is een rechte scepter.
Ps 102-26-28 Gij hebt eertijds de aarde gegrond, en de hemelen zijn het werk Uwer handen; Die zullen vergaan, maar Gij zult staande blijven; en zij alle zullen als een kleed verouderen; Gij zult ze veranderen als een gewaad, en zij zullen veranderd zijn. Maar Gij zijt Dezelfde, en Uw jaren zullen niet geëindigd worden.	Hb 1:5, 10-12 Want tot wie van de engelen heeft Hij [God] ooit gezegd ... En: Gij, Heere! hebt in den beginne de aarde gegrond, en de hemelen zijn werken Uwer handen; Deze zullen vergaan, maar Gij blijft altijd, en zij zullen alle als een kleed verouderen; En als een dekkleed zult Gij ze ineenrollen, en zij zullen veranderd worden; maar Gij zijt Dezelfde, en Uw jaren zullen niet ophouden.
Ps 95:7-8 Want Hij is onze God, en wij zijn het volk Zijner weide, en de schapen Zijner hand. Heden, zo gij Zijn stem hoort, Verhardt uw hart niet, gelijk te Meriba, gelijk ten dage van Massa in de woestijn.	Hb 3:7-8 Daarom, gelijk de Heilige Geest zegt : Heden, indien gij Zijn stem hoort, Zo verhardt uw harten niet, gelijk [het geschied is] in de verbittering, ten dage der verzoeking, in de woestijn
Jr 31:31-34 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken; Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaderen gemaakt heb, ten dage als Ik hun hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk Mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel Ik	Hb 10:15-17 En de Heilige Geest getuigt het ons ook; Want nadat Hij te voren gezegd had: Dit is het verbond, dat Ik met hen maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten geven in hun harten, en Ik zal die inschrijven in hun verstanden; En hun zonden en hun ongerechtigheden zal Ik geenszins meer geden-

<p>hen getrouwd had, spreekt de HEERE; Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. En zij zullen niet meer, een ieder zijn naaste, en een ieder zijn broeder, leren, zeggende: Kent de HEERE! want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE; want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en hun zonden niet meer gedenken.</p>	<p>ken.</p>
--	-------------

Geen ‘mechanische’ inspiratie

Hierover heeft Dr. K. Dijk mijns inziens (M.V.) zeer wijze dingen geschreven, namelijk in zijn (zeer omvangrijke) werk ‘Het Profetische Woord’ (1931). Ik verwijs verder naar dat werk, maar hier toch een uittreksel (p.368-370):

‘... dat een zuivere beschouwing van de inspiratie evenveel recht doet wedervaren aan den menschelijken als aan den goddelijken factor. Dit is niet mogelijk op het standpunt der z.g.n. *mechanische* inspiratie. Zij verwaarloost, gelijk reeds vroeger is opgemerkt, al het natuurlijke, waarvan de Heilige Geest Zich bedient en waaraan Hij Zich aansluit ... Zij maakt de auteurs tot willooze instrumenten in de hand des Geestes, en zij moet er toe komen te leeren, dat de Bijbel boek voor boek, en woord voor woord, en letter voor letter door den goddelijken auteur aan de vervaardigers is gedictieerd, zoodat hun persoonlijkheid, de tijd, waarin ze leven, de voorstelling, welke zij van de dingen koesteren, etc, in geen enkel opzicht in aanmerking komen ... En daarmee gaat ook de schoonheid der Schrift verloren. Er zou dan geen variatie meer kunnen zijn in taal en stijl, in levensintonatie en levensopenbaring, en de Schrift was één strakke eenvormigheid. Er zou geen menschelijk leven in trillen en geen menschelijk hart in kloppen, en alles zou een mechanisch karakter dragen, Dit is èn met het wezen der inspiratie, d.i. met het werk Gods in strijd, want God gaat met den mensch, dien Hij schiep naar Zijn beeld, niet om, alsof deze een machine ware, èn het is ook in tegen spraak met de Schrift zelve, die ja een goddelijk boek, maar tegelijk een menschelijk boek is in den schoonsten zin des woords.

Dit houdt natuurlijk niet in, dat de Geest nimmer iets letterlijk uit den hemel dicteert. Er zijn tal van Schriftgedeelten, die op het onmiddellijk bevel des Heeren zijn opgeschreven. Men denke aan vele episodes uit de profetieën, en aan de zeven brieven van den verheerlijkten Heiland aan de zeven kerken in KleinAzië en aan tal van andere gedeelten uit de Openbaring aan Johannes op Patmos.

Maar ook dan, wanneer de Geest Gods den profeten en apostelen vóór zegt, wat zij het volk des Heeren moeten prediken en schrijven, gaat Zijn dicteerende werkzaamheid niet om buiten de persoonlijkheid van het instrument der openbaring, en handhaaft de goddelijke auteur het eigen-zijn van hen, die Hij verkoor om Zijn getuigen te zijn. Wij kunnen het eigenlijk zóó uitdrukken, dat God nimmer mechanisch werkt in tegenstelling met het organische. Wij hebben geen Bijbel, die als de Diana der Efeziërs uit den hemel gevallen zou zijn, maar een Heilige Schrift, welke de Heere gegeven heeft door den dienst der menschen ... Hij [de mens] is een schepsel met een zedelijke natuur. De Almachtige heeft hem begiftigd met een eigen bewustzijn en met een formeel-vrije zelfbepaling, en de mensch denkt zelf en wil zelf en bepaalt zelf. Welnu, die zedelijke natuur wordt door God gehandhaafd. In Zijn voorzienigheid onderdrukt en verwaarloost Hij haar niet. Hij behandelt den mensch niet, alsof deze een machine was, of een stok en een blok, maar Hij eerbiedigt Zijn beeldrager in zijn eigen-zijn’.

Ik sluit mij verder volledig aan bij de ‘Chicago Verklaring’⁸:

⁸ ‘Chicago Verklaring’ (Negentien Stellingen over Biblical Inerrancy, vastgesteld tijdens het Eerste International Congress on Biblical Inerrancy, gehouden te Chicago in Oktober 1978). Zie <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Chicago.pdf>

Artikel VII

Wij *bevestigen* dat inspiratie het werk was waarbij God door Zijn Geest, door menselijke schrijvers, ons Zijn Woord gaf. De oorsprong van de Schrift is Goddelijk. De manier van Goddelijke inspiratie blijft grotendeels een mysterie voor ons.

Wij *ontkennen* dat de inspiratie kan gereduceerd worden tot menselijk inzicht, of tot verhoogde staten van bewustzijn van welke aard ook.

Artikel VIII

Wij *bevestigen* dat God in Zijn werk van inspiratie de kenmerkende persoonlijkheden en literaire stijlen gebruikte van de schrijvers die Hij had uitgekozen en toebereid.

Wij *ontkennen* dat God, toen Hij ervoor zorgde dat deze schrijvers de echte woorden gebruikten die Hij koos, hun persoonlijkheden uitschakelde.

Artikel IX

Wij *bevestigen* dat inspiratie, zonder alwetendheid te verlenen, ware en betrouwbare uitspraken garandeerde voor al de aangelegenheden waartoe de bijbelse auteurs werden bewogen te spreken en te schrijven.

Wij *ontkennen* dat de beperktheid of de onjuistheid bij deze schrijvers, door behoefte of anders, verdraaiingen of onjuistheden in Gods Woord invoerden.

C. Vereenzelviging van God en Schriftuur

Er is een vereenzelviging van God en de Schriftuur. God sprak, het werd opgeschreven en de Schriftuur is nu de Godsspraak zelf, en omgekeerd, de Schrift zegt, en dat is hetzelfde als dat God spreekt.

OT-passages waarin God spreekt worden in het NT gezaghebbend geciteerd onder de noemer 'de Schrift zegt'. Op dezelfde wijze worden passages in het OT, waarin geen indicatie aanwezig is dat God de spreker is, in het NT geciteerd onder de noemer 'God zegt'.

Woord van God = Schrift

God zegt	De Schrift zegt
Gn 12:3 En Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vloekt; en in u zullen alle geslachten van het aardrijk gezegend worden.	Gl 3:8 En de Schrift , te voren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden.
Ex 9:16 Maar waarlijk, daarom heb Ik u verwekt, opdat Ik Mijn kracht aan u betoonde, en opdat men Mijn Naam vertelle op de ganse aarde.	Rm 9:17 Want de Schrift zegt tot Farao: Hiertoe heb Ik u verwekt, opdat Ik in u Mijn kracht bewijzen zou, en opdat Mijn Naam verkondigd worde op de ganse aarde.
Js 28:16 Daarom, alzo zegt de Heere HEERE ⁹ : Ziet, Ik leg een grondsteen in Sion, een beproefde steen, een	Rm 10:11 Want de Schrift zegt: Een ieder, die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd ¹⁰ worden.

⁹ HEERE is eigenlijk een foutief substituuat voor het tetragram JHWH, oftewel JAHWEH, de Verbondsnaam van God in het OT. Sinds de komst van de Messias geldt de naam JEZUS. *Jezus* komt van *ièsous*, het Grieks voor *Yahoshua*: *Jahweh [is] redding*. Jezus is nu de enige naam: Hd 4:10-12. Hij kwam in de naam van zijn Vader (Jh 5:43) en Hij is Dezelfde als Jahweh: Jh 12:37-42.

¹⁰ Statenvertaling-kanttekening bij Rm 10:11: 'Het Hebreeuwse woord Jes. 28:16 betekent eigenlijk 'en zal zich niet verhaasten', doch wordt in de Griekse overzetting vertaald 'en zal niet beschaamd', dat is in zijne mening bedrogen

kostelijke hoeksteen, die wel vast gegrondvest is; wie gelooft, die zal niet haasten.	
---	--

Schrift = Woord van God

De Schrift zegt	God zegt
Gn 2:23-24: Toen zeide Adam ... Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aanhangen; en zij zullen tot één vlees zijn.	Mt 19:4-5 Doch Hij , antwoordende, zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne de mens gemaakt heeft, dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn.
Js 55:3, Jesaja schreef: Neigt uw oor, en komt tot Mij, hoort, en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, [en u geven] de gewisse weldadigheden van David.	Hd 13:34 En dat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, also dat Hij niet meer zal tot verderving keren, heeft Hij aldus gezegd: Ik zal u de weldadigheden Davids geven, die getrouw zijn.
Ps 16:1, 10 Een gouden kleinood van David ... Want Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten; Gij zult niet toelaten, dat Uw Heilige de verderving zie.	Hd 13:35 Waarom Hij ['hij' moet 'Hij' zijn, zie vs 34] ook in een anderen psalm zegt: Gij zult Uw Heilige niet [over]geven, om verderving te zien.
Ps 97:7, de Psalmist schreef: buigt u neder voor Hem, alle gij goden!	Hb 1:6 En als Hij wederom de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij : En dat alle engelen Gods Hem aanbidden.
Ps 104:4, de Psalmist schreef: Hij maakt Zijn engelen geesten, Zijn dienaars tot een vlamvend vuur.	Hb 1:7 En tot de engelen zegt Hij wel: Die Zijn engelen maakt geesten, en Zijn dienaars een vlam des vuurs.

D. De omvang van de inspiratie

Omvat de gehele Schriftuur

De Heer Jezus verwees naar de gehele toenmalige Schrift: Wet, Profeten en Geschriften.

Mt 5:17-18: 'Meent niet, dat Ik gekomen ben, om **de wet** of **de profeten** te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om [die] te ontbinden, maar te vervullen. Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied'.

Lk 16:29: 'Abraham zeide tot hem: Zij hebben **Mozes en de profeten**, dat zij die horen'.

Lk 24:27,44: 'En begonnen hebbende van **Mozes en van al de profeten**, legde Hij hun uit, in **al de Schriften**, hetgeen van Hem geschreven was'... 'En Hij zeide tot hen: Dit zijn de woorden, die Ik tot u sprak, als Ik nog met u was, namelijk dat het alles moest vervuld worden, wat van Mij geschreven is in **de Wet van Mozes, en de Profeten, en Psalmen**'.

Hiermee wordt in Lukas de volledige Hebreeuwse Bijbel aangeduid, die uit drie groepen bestaat. Met de 'Psalmen' duidt Hij de derde groep aan, namelijk die van de 'Geschriften', waarvan de Psalmen het eerste en langste boek vormen. In Mt 23:35 (en Lk 11:51) vat de Heer Jezus het OT nog op een andere wijze samen:

worden; omdat degenen, die zich zeer haast, zonder te weten waarheen hij zijne toevlucht zal nemen, lichtelijk beschaamd of bedrogen wordt'.

‘Opdat op u komt al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, **van het bloed van de rechtvaardige Abel af, tot op het bloed van Zacharia**, den zoon van Barachia, die gij gedood hebt tussen de tempel en het altaar’.

In de Hebreeuwse Bijbel is Abel namelijk de eerste (Gn 4:8) en Zacharia de laatst vermelde martelaar (2Kr 24:21). De Heer zei dus in feite: ‘van Genesis tot Kronieken’, maar zoals wij (naar de volgorde die wij hanteren) zouden zeggen: ‘van Genesis tot Maleachi’.

De boeken in de Hebreeuwse Bijbel¹¹:

Het Oude Testament bestaat bij de Joden uit 3 delen, en draagt de naam TeNaCH: T van Tora, N van Nebiim en CH van Chetubim.

I. Wet (Tora)

1. Genesis
2. Exodus
3. Leviticus
4. Numeri
5. Deuteronomium

II. Profeten (Nebiim)

A. Vroege profeten

1. Jozua
2. Richteren
3. Samuël (1+2)
4. Koningen (1+2)

B. Late profeten

1. Jesaja
2. Jeremia
3. Ezechiël
4. De twaalf ‘kleine profeten’:
Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Zefanja, Haggai, Zacharia, Maleachi.

III. Geschriften (Chetubim of Hagiographa)

A. Dichterlijke boeken

1. Psalmen
2. Job
3. Spreuken

B. De vijf ‘rollen’ (Megilloth - feestrollen)

1. Ruth
2. Hooglied
3. Prediker
4. Klaagliederen
5. Ester

C. Historische boeken

1. Daniël
2. Ezra-Nehemia
3. Kronieken (1+2)

Het eerste boek van de Hebreeuwse Bijbel is Genesis en het laatste Kronieken, terwijl ons Oude Testament loopt van Genesis tot Maleachi, wegens de gewijzigde volgorde van de boeken.

Jh 5:39: ‘Onderzoekt **de Schriften**; want gij meent daarin het eeuwige leven te hebben; en die zijn het, die van Mij getuigen’.

¹¹ ‘Het ontstaan van de Bijbel’, EO, 1979.

Jh 5:46-47: ‘Want indien gij **Mozes** geloofdet, zo zoudt gij Mij geloven; want hij heeft van Mij geschreven. Maar zo gij **zijn Schriften** niet gelooft, hoe zult gij Mijn woorden geloven?’

Hd 17:2: ‘En Paulus, gelijk hij gewoon was, ging tot hen in, en drie sabbatten lang handelde hij met hen uit **de Schriften** ...’

Hd 17:11: ‘En dezen [van Berea] waren edeler, dan die te Thessalonica waren, als die het woord ontvingen met alle toegenegenheid, onderzoekende dagelijks **de Schriften**, of deze dingen alzo waren’.

Hd 18:28: ‘Want hij overtuigde de Joden met grote ernst in het openbaar, bewijzende door **de Schriften**, dat Jezus de Christus was’.

Voor de Heer Jezus was de gehele Hebreeuwse Bijbel (ons Oude Testament) wáár, en Hij er citeerde er dan ook dikwijls uit om Zijn argumenten te onderbouwen.

Eén woord kan voldoende zijn om een argument vast te leggen

In het OT werd gesteld dat **elk woord** van God belangrijk was en behouden moest worden:

Dt 4:2: ‘Gij zult tot dit woord, dat ik u gebiede, **niet toedoen**, ook daarvan **niet afdoen**; opdat gij **bewaart** de geboden van den HEERE, uw God, die ik u gebiede’.

Dt 12:32: ‘**Al** dit woord, hetwelk ik ulieden gebiede, zult gij waarnemen om te doen; gij zult daar **niet toedoen**, en daarvan **niet afdoen**’.

Jr 26:2: ‘Zo zegt de HEERE: Sta in het voorhof van het huis des HEEREN, en spreek tot alle steden van Juda, die komen om aan te bidden [in] het huis des HEEREN, **al de woorden**, die Ik u geboden heb tot hen te spreken, **doe er niet een woord af**’.

Sp 30:6 (NBG¹²): ‘**Doe niets aan zijn woorden toe**, opdat Hij u niet terechtwijze en gij een leugenaar bevonden wordt’.

De Heer Jezus verwees naar ‘de wet’ en ‘de profeten’ tot zelfs ‘jota’ en ‘tittel’ toe (Mt 5:17; vgl. Luk 16:16,17):

Mt 5:17-18: ‘Meent niet, dat Ik gekomen ben, om **de wet** of **de profeten** te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen. Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één **jota** noch één **tittel** van de wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied’.

Voor Paulus was één enkel Schriftwoord voldoende om een leerstellig argument vast te leggen:

Gal 3:16: ‘Nu zo zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En aan de **zaden**, als van velen; maar als van één: En aan uw **zaad**; hetwelk is Christus’.

In Mt 22:31-32 word ‘**Ik ben** de God van ...’ gesteld tegenover de foute gedachte dat God slechts de God van Abraham e.a. **was** en niet meer **is**. (Zie ook Lk 20:37-38; Vgl. Ex 3:6.).

‘En wat aangaat de opstanding der doden, hebt gij niet gelezen, hetgeen van God tot u gesproken is, Die daar zegt: **Ik ben** de God van Abraham, en de God van Izak, en de van God Jakob! God is niet een God der doden, maar der levenden’.

Het ‘er is / staat geschreven’ is het bewijs van iets wat wáár is, en betekent het einde van alle tegenpraak:

Mt 2:5; 4:4,6,7,10; 11:10; 21:13; 26:24,31; Mk 1:2; 7:6; 9:12,13; 10:5; 11:17; 12:19; 14:21,27; Lk 2:23; 3:4; 4:4,8,10; 7:27; 10:26; 18:31; 19:46; 20:17; 21:22; 22:37; 24:27,44,46; Jh 1:46; 2:17; 5:46,47; 6:31,45; 8:17; 10:34; 12:14,16; 15:25; Hd 1:20; 7:42; 13:29,33; 15:15,16; 23:5; 24:14; Rm 1:17; 2:24; 3:4,10; 4:17,23; 8:36; 9:13,33; 10:15; 11:8,26; 12:19; 14:11; 15:3,4,9,21; 1Ko 1:19,31; 2:9; 3:19,20; 4:6; 9:9,10; 10:7; 14:21; 15:45,54; 2Ko 4:13; 8:15; 9:9; Gl 3:10,13; 4:22,27; 1Pt 1:16.

¹² Hier de NBG-weergave enkel omwile van de leesbaarheid.

Het geschrevene van de Schrift houdt eveneens een beperking in: het is fout om bóven de Schrift uit te gaan. Men moet zich gebonden weten aan, en ingeperkt door, het geschreven Woord, opdat men niet opgeblazen zou worden:

1Ko 4:6 (KJV¹³): ‘And these things, brethren, I have in a figure transferred to myself and Apolos for your sakes; that ye might learn in us **not to think above that which is written**, that no one of you be puffed up for one against another’. (Aanhaling zonder de schuingedrukte toevoegsels).

Young’s Literal Tarnslation (1898, uit Textus Receptus) zegt het letterlijker: ‘And these things, brethren, I did transfer to myself and to Apollos because of you, that in us ye may learn **not to think above that which hath been written**, that ye may not be puffed up one for one against the other’.

Het Nieuwe Testament getuigt van zijn eigen inspiratie

We hebben reeds aangetoond dat Paulus met ‘al de Schrift’ ook de reeds bestaande NT-geschriften bedoelde. Ook zagen we daar dat Petrus de brieven van Paulus met de Schrift gelijk stelde. Wij gaan nu verder met het betoog dat het NT van zijn eigen inspiratie getuigt.

Openbaring bevestigt zijn eigen inspiratie:

Op 22:18-19: ‘Want ik betuig aan een ieder, die de **woorden van de profetie van dit boek** hoort: Indien iemand tot deze dingen **toedoet**, God zal hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand **afdoet** van de woorden van het boek dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is’.

Als dit beginsel geldig is voor de Openbaring, dan is dit ook geldig voor alle profetie. Een dergelijke uitspraak vinden we ook elders in de Schrift (zie hoger: Dt 4:2; 12:32; Jr 26:2; Sp 30:6):

Op 1:10-11: ‘En ik was in de geest op de dag des Heeren; en ik hoorde achter mij een grote stem, als van een bazuin, Zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; en hetgeen gij ziet, **schrijf dat in een boek, en zend het aan** de zeven Gemeenten, die in Azië zijn, namelijk naar Efeze, en naar Smyrna, en naar Pergamus, en naar Thyatire, en naar Sardis, en naar Filadelfia, en naar Laodicea’.

Paulus wist dat hij schreef onder Goddelijke autoriteit:

1Kor. 2:12-13: ‘Doch wij hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar **de Geest**, Die uit God is, opdat wij zouden **weten** de dingen, die ons van God geschonken zijn; Welke wij ook spreken, niet met woorden, die de menselijke wijsheid leert, maar **met [woorden], die de Heilige Geest leert**, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende’.

1Kor. 14:37: ‘Indien iemand meent een profeet te zijn, of geestelijk, die erkenne, **dat, hetgeen ik u schrijf, geboden des Heeren zijn**’.

Gal. 1:11-12: ‘Maar ik maak u bekend, broeders, **dat het Evangelie, hetwelk van mij verkondigd is, niet is naar de mens**. Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen, noch geleerd, maar **door de openbaring van Jezus Christus**.

1Thess. 2:13: ‘Daarom danken wij ook God zonder ophouden, dat, als gij het Woord der prediking van God van ons ontvangen hebt, gij dat aangenomen hebt, **niet [als] der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord**, dat ook werkt in u, die gelooft’.

Dit is niets vreemds. Ook in het OT wisten de schrijvers dat Gods Geest door hen sprak, zoals we eerder reeds hebben aangetoond onder ‘Inspiratie in het Oude Testament’.

Hieruit volgt ook dat Paulus’ brieven gezaghebbend waren, vermits ze geworteld zijn in God:

¹³ De ‘King James Version’ uit 1611. Hier aangehaald omwille van de betere vertaling van dit vers uit de Textus Receptus. Zie verder voetnoot 1.

2Th 3:14: ‘Maar indien iemand **ons woord, door deze brief [geschreven], niet gehoorzaam is, tekent die**; en vermengt u niet met hem, opdat hij beschaamd worde’.

Gl 1:8-9: ‘Doch al ware het ook, dat wij, of een engel uit de hemel u een Evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt. Gelijk wij te voren gezegd hebben, [zo] zeg ik ook nu weer: **Indien u iemand een Evangelie verkondigt, buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt**’.

2Ko 13:3: ‘Dewijl gij zoekt een proeve van **Christus, Die in mij spreekt**, Welke in u niet zwak is, maar krachtig is onder u’.

Paulus’ openbaringen waren bijzonder uitnemend:

2Ko 12:7: ‘En opdat ik mij **door de uitnemendheid der openbaringen** niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, [namelijk] een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen’.

Geldt niet enkel voor de ‘autographa’

De autographa - dit zijn de originele manuscripten - bestaan reeds lang niet meer. Ook in Jezus’ tijd waren er geen autographa van het OT meer en toch haalde Hij de Schrift aan als het gezaghebbend Woord van God! En Paulus schreef aan Timotheüs: ‘dat gij van kinds af de heilige Schriften geweten hebt’ (2Tim 3:15), waaruit blijkt dat ook de toenmalige afschriften als Heilige Schrift werden beschouwd.

Ik sluit mij aan bij Artikel 10 van de ‘Chicago Verklaring’:

Artikel X

Wij *bevestigen* dat inspiratie, strikt genomen, enkel moet toegepast worden op de autografische tekst van de Schrift, die door Gods voorzienigheid met grote precisie kan vastgesteld worden in de voorhanden zijnde manuscripten. Wij bevestigen verder dat kopieën en vertalingen van de Schrift het Woord zijn van God in die mate dat zij het origineel betrouwbaar vertegenwoordigen.

Wij *ontkennen* dat enig essentieel element van het Christelijk geloof wordt aangetast door het ontbreken van de autografen. Wij ontkennen verder dat deze afwezigheid de bewering van bijbelse inerrantie ongeldig of irrelevant maakt

In onze tijd hebben wij afschriften die een lange geschiedenis van afschrijven doorlopen hebben. Toch hebben wij nog steeds het Woord van God. De Schrift is immers onvergankelijk. De Heer heeft erover gewaakt dat wij Zijn Woord tot op vandaag in betrouwbare vorm bezitten en dat is duidelijk gebleken. In de tijd van de Reformatiebeweging werd de Bijbel samengesteld uit betrouwbare afschriften uit de grondtekst, namelijk uit die afschriften die nog niet besmet waren door de Roomse kerk. Hierin heeft Erasmus een cruciale rol gespeeld. Dit heeft o.a. geleid tot het samenbundelen van de Textus Receptus (voor het NT), hetgeen betekent: ‘aanvaarde tekst’. Op zulke goede basis zijn de protestantse Bijbels gedrukt, met name de King James Version, en voor ons Nederlandstaligen de Statenbijbel. Pas later (late 19^{de} eeuw) ontstonden er vertalingen die door toedoen van modernisten besmet werden. Dezen leverden nieuwe studies die echter gebaseerd waren op onbetrouwbare afschriften en vondsten. Men denke b.v. aan Westcott en Hort. Uit dit besmet studiemateriaal ontstonden (voor het Ned. taalgebied) NBG- en ook de ‘Goed nieuws bijbel’ (zeer te mijden!). Dit wil echter niet zeggen dat de NBG-vertaling de grondwaarheden niet zou bevatten. Het is eigenlijk merkwaardig hoe klein de verschillen zijn in deze vertaling ten opzichte van de Reformatiebijbels en de Textus Receptus. We moeten alert zijn, maar tevens de zaak niet gaan overdrijven. De Schrift werd ons betrouwbaar overgeleverd, maar wij moeten wijselijk de voorkeur geven aan de Statenvertaling (voor Engelstaligen de KJV). Ook is het in bepaalde (minder belangrijke) gevallen goed om voor het NT de Textus Receptus te raadplegen. Het moet gezegd worden dat ook de reformatiebijbels kleine afwijkingen bevatten t.o.v. de Textus Receptus, dit alles in het licht van het verder gegane (gezonde) christelijke onderzoek door godvruchtige deskundigen.

E. Problemen met woordelijke inspiratie

Onprecieze aanhalingen

We gebruiken hierboven de term ‘onprecies’ en niet ‘onjuist’. Onpreciesheid kan op een onjuistheid lijken, maar is dat niet noodzakelijk.

In het NT zijn er ongeveer 300 directe referenties of aanhalingen uit het OT. Gecombineerd met duidelijke allusies op het OT-materiaal, krijgen we zo’n 10% van het NT dat op het OT betrekking heeft. Nu is er in deze citaten een grote vrijheid genomen, bijvoorbeeld:

<p>Js 6:9-10 Toen zeide Hij: Ga heen, en zeg tot dit volk: Horende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet op. Maak het hart van dit volk vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen, opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere, en Hij het geneze.</p>	<p>Mt 13:15 Want het hart van dit volk is dik geworden, en zij hebben met de oren zwaarlijk gehoord, en hun ogen hebben zij toegedaan; opdat zij niet te eniger tijd met de ogen zouden zien, en met de oren horen, en met het hart verstaan, en zich bekeren, en Ik hen geneze.</p> <p>Jh 12:39-40 Daarom konden zij niet geloven, omdat Jesaja wederom gezegd heeft: Hij heeft hun ogen verblind, en hun hart verhard; opdat zij met de ogen niet zien, en met het hart niet verstaan, en zij bekeerd worden, en Ik hen geneze.</p> <p>Hd 28:25-27 En tegen elkander oneens zijnde, scheidten zij; als Paulus dit ene woord gezegd had, namelijk: Wel heeft de Heilige Geest gesproken door Jesaja, de profeet, tot onze vaders, Zeggende: Ga heen tot dit volk, en zeg: Met het gehoor zult gij horen, en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien, en geenszins bemerken. Want het hart van dit volk is dik geworden, en met de oren hebben zij zwaarlijk gehoord, en hun ogen hebben zij toegedaan; opdat zij niet te eniger tijd met de ogen zouden zien, en met de oren horen, en met het hart verstaan, en zij zich bekeren, en Ik hen geneze.</p>
<p>Js 40:3 Een stem van de roepende in de woestijn: Bereidt de weg des HEEREN, maakt recht in de wildernis een baan voor onzen God!</p>	<p>Mt 3:3 Want deze is het, van wie gesproken is door Jesaja, de profeet, zeggende: De stem des roependen in de woestijn: Bereidt de weg des Heeren, maakt Zijn paden recht!</p>

Hoe moeten we daar tegenover staan? Wel, er is niet altijd (soms echter wel!) behoefte aan een woordelijk juiste weergave, maar er is wel altijd behoefte aan waarheid zonder fouten. Dit onderscheid moeten we goed zien. Dezelfde waarheid kan in tal van varianten in woordkeus en zinsbouw uitgedrukt worden, terwijl ze de volle waarheidsgetrouwheid manifesteren van het origineel.

Een schrijver kan zijn eigen vocabularium gebruiken om een OT-passage weer te geven. Hij kan ook eerder een interpretatie geven dan een zuivere aanhaling van een passage.

Het eigene aan vertalingen is dat er verscheidene vormen van expressie zijn. De dynamische en flexibele natuur van de talen maken het soms onmogelijk om een exact woordelijke vertaling neer te zetten. Het OT werd geschreven in het Hebreeuws (met een klein gedeelte in het Aramees) en het NT werd geschreven in Koinè-Grieks. Men moet dan ook niet altijd woord-voor-woord-exacte aan-

halingen uit het OT verwachten, maar waar het op een belangrijk woord aankomt zal de aanhaling geen steek laten vallen (vgl. Gl 3:16 & Gn 12:7).

Wij zien dit zelfde fenomeen vandaag in de massa's Bijbelvertalingen, die alle gebaseerd zijn op dezelfde Hebreeuwse en Griekse tekst van de Bijbel. Literaire afspraken voor het citeren van materiaal zijn anders in de eerste eeuw dan in onze tijd. Zij hadden geen aanhalingstekens en andere stijlvormen waren onbekend. Toch kunnen alle waarheden goed vertolkt worden.

Verschillen in de verslagen

Er zijn verscheidene plaatsen in de Schrift waar de beschrijving van dezelfde gebeurtenis door verschillende auteurs niet met elkaar overeenstemmen (b.v. de dood van Saul, de opstanding van de Heer Jezus). Maar een auteur kan slechts datgene beschrijven wat voor hemzelf belangrijk is, binnen het kader van zijn opdracht en inspiratie. Ook kan het zijn dat ieder zo zijn eigen deel van de details kent, maar niet alles, zodat het weergegevene kan verschillen.

De dood van Saul

In 1Sm 31 wordt gerapporteerd dat Saul op zijn zwaard viel, maar in 2Sm 1 wordt gerapporteerd dat een Amalekiet Saul doodde op zijn verzoek. Er bestaan vele mogelijke oplossingen, waaronder de volgende het meest waarschijnlijk zijn:

1. Saul sloeg zelf de hand aan zijn leven en de Amalekiet ontdekte zijn lichaam en verzon het verhaal, om in de gunst van David te komen.
2. Saul viel op zijn zwaard maar was niet onmiddellijk dood, terwijl de Amalekiet hem afmaakte.

Men kan de dingen ook volgens een eigen perspectief bekijken waardoor de wijze waarop details worden gerapporteerd kan verschillen. Een illustratie hiervan:

Drie blinde mannen en een olifant

Drie blinde mannen kwamen een olifant tegen en trachtten die te beschrijven. De eerste voelde de olifant aan de slurf en zei dat de olifant als een slang was. De tweede die de olifant aan de zijkant betastte, zei dat die zeer groot was, en als een muur. De derde voelde aan een poot en dacht aan de vorm van een boomstam. Ieder beschreef nauwkeurig zijn ervaring met de olifant, maar de ervaringen waren zo verschillend dat wanneer iemand het verhaal hoorde, hij helemaal niet in staat was daar een voorstelling bij te maken. Hun verhalen waren juist maar slechts gedeeltelijk.

Onwetenschappelijke uitdrukkingen

De Bijbel beschrijft de dingen 'fenomenologisch', d.w.z. zoals ze verschijnen voor de menselijke waarnemer. Bijvoorbeeld, de Schrift spreekt van de zon die *opkomt* in het oosten. Dit is een fenomenologische uitdrukking. Wetenschappelijk gezien komt de zon helemaal niet op, maar is het de aarde die beweegt, om zijn as en om de zon. Maar toch blijft men op almanakken gewoon zeggen dat de zon *opkomt* zonder dat dit als een fout wordt aanzien.

De Schrift werd begrepen door de hele geschiedenis heen door alle culturen omdat ze de dingen beschrijft zoals ze waargenomen worden, fenomenologisch dus. De Schrift is namelijk niet een wetenschappelijk leerboek, en is niet geschreven naar de standaarden van de 21^{ste} eeuwse wetenschap. Maar waar de Schrift een wetenschappelijke materie aanraakt geeft ze geen foute informatie, integendeel, het is zo dat wat de Schrift zegt altijd wáár is, en dat in tegenstelling tot sommige hedendaagse wetenschappelijke bevindingen. De Schrift staat gewoon bóven de wetenschap omdat de Schrift uit God is. Het is dus fout de Schrift te toetsen aan de mens en zijn wetenschap, maar de wetenschap wordt wel door het Schriftwoord op de vingers getikt wanneer ze onwaarheden produceert.

Kernpunten uit ‘Bijbel en Wetenschap’, J. Ph. Fijnvandraat¹⁴:

‘Wie iets aan wetenschap doet, verricht zintuiglijke waarnemingen. Op de aldus verzamelde indrukken laten we de menselijke rede los. Daaruit ontstaat dan tenslotte een ‘formule’, een theorie. Deze is slechts geldig binnen het raam van de gedane waarnemingen. Als er later nog andere waarnemingen komen is het soms nodig de theorie of formule aan te passen. Wat we geformuleerd hebben is *geldig binnen* het door ons gedachte raam van onze kennis, *dat* kunnen we garanderen; en of het *daarbuiten* geldig is, zullen we altijd weer moeten afwachten! *Waarheid* kunnen we in elk geval *niet* garanderen. Een bekomen theorie kan (relatief) ‘geldig’ zijn, maar daarom nog niet ‘waar’!

Het gebruik van de term ‘wetenschap’ kan dus in feite misleidend zijn. Het wezen van de wetenschap blijft altijd hetzelfde: haar enig ‘gezag’ is uiteindelijk de menselijke rede. De door wetenschap gehanteerde theorieën en formules hebben het *gezag van geldigheid binnen* het hun toekomende terrein, zij hebben niet het *gezag van waarheid*.

Het verstaan van de bijbel is niet gebonden aan voorwaarden van intellectuele aard, zoals bij een wetenschappelijke studie, maar voorwaarden van morele en geestelijke aard!

‘Want daar in de wijsheid van God *de wereld niet door de wijsheid (wetenschap, enz.) tot kennis van God is gekomen ...*’ - 1Ko 1:21

Zodra ik tegenover het getuigenis van de bijbel mijn ‘Ja maar, dat kan ik als redelijk denkend mens niet aanvaarden’ stel, heb ik mijzelf daarmee reeds gekwalificeerd als een ongehoorzame, en de consequentie van zo’n standpunt is in feite: ongeloof. Het is een kwestie van gezag toekennen aan Gods Woord óf aan de rede. Doe ik het laatste en wil ik slechts geloven wat ik kan inzien en verklaren, dan verlaat ik het terrein van het geloof en beland bij het ongeloof.

De bijbel wordt gemaakt tot een soort object van wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke beoordeling. Dit alles is funest! Het verleent aan mensen een gezag, dat ze ten enenmale niet bezitten. Dan komen we terecht bij het ‘zoveel hoofden zoveel zinnen!’. Nee, de zaak ligt totaal anders. Niet ik heb de bijbel te oordelen, maar de bijbel oordeelt mij! Niet mijn rede heeft gezag over de Schrift, maar de Schrift die niet verbroken kan worden heeft gezag over mijn rede. Niet ik beoordeel de bijbel in het licht van mijn tijd, maar ik beoordeel mijn tijd in het licht van de bijbel!

Het gaat in het onderhavige geval helemaal niet om de kwestie ‘*wat* lees ik’, maar om de vraag ‘*hoe* lees ik?’ De bijbel zelf maakt me duidelijk *hoe* ik te lezen heb *wat* ik lees.

Hoe leest gij? Dat is de kardinale vraag. Niet *wat* lees ik! Dat is de oude list! ‘Is het ook dat God gezegd heeft: ...?’ (Gn 3:1)’.

Tegenspraak

Bewust gebruiken we hierboven de term ‘tegenspraak’ en niet ‘tegenstrijdigheid’. Tegenspraak kan op een tegenstrijdigheid lijken, maar is dat niet noodzakelijk. Voorbeeld: de ene persoon zegt dat de kast links van de tafel staat, maar een andere zegt dat de kast rechts van de tafel staat. Nu stond die eerste persoon vóór de tafel, maar de tweede erachter. Hier zijn geen tegenstrijdige verklaringen. Zo zijn er in de Bijbel tegenspraken te vinden maar geen tegenstrijdigheden.

M. J. Sawjer: ‘Dat is de kern van de zaak: *ALS* er een tegenstrijdigheid onweerlegbaar kan aangetoond worden, dan moeten de concepten van woordelijke en volledige inspiratie, en het afgeleide concept van de inerrantie van de Schriftuur, aan de kant van de weg vallen, en dan moet er een andere soort verklaring van de Goddelijke natuur van de Bijbel gevonden worden. Maar de meeste tegenstrijdige verklaringen zijn slechts oppervlakkig (zie b.v. Gl. 6:2, 5 [waar eerst ‘lasten’ en daarna ‘verantwoordelijkheid’ moet begrepen worden, M.V.]’.

De bovenstaande zienswijze is populair, maar bevat een volkomen fout uitgangspunt. Arme gelovige, wat als de wetenschap hem kan overtuigen dat er een tegenstrijdigheid is! Maar de basis voor

¹⁴ Art. ‘Bijbel en Wetenschap’, J. Ph. Fijnvandraat, Bode des Heils, jaargang 113, 1970, <http://members.tripod.lycos.nl/ccjfv/jaargangen/j113>.

ons geloof ligt niet in de wetenschap maar in God en Zijn Woord. Als het erop aan komt, als er echt een conflict is tussen Gods Woord en een wetenschappelijke stellingname, dan moet de wetenschap getoetst worden aan het Woord, en niet omgekeerd!

Het is wel zo dat van de meeste ‘tegenstrijdigheden’ reeds overtuigend aangetoond werd dat die slechts ogenschijnlijk zijn, en dus louter ‘tegenspraak’, maar ook al zouden mensen menen dat zij kunnen ‘bewijzen’ dat de Schrift een bepaalde belangrijke tegenstrijdigheid bevat t.o.v. hún bevinding, hún logica, hún wetenschapsbeoefening, dan moet er beslist geen ‘andere soort verklaring van de Goddelijke natuur van de Bijbel’ gevonden worden. Wij hoeven nooit bang te zijn voor de bevindingen van enig mens. Wij hebben onze hoop niet gevestigd op iets van de mens, maar juist daarvan afgeweken zijnde hebben we ons geloof gehecht aan de Schepper en Redder van de wereld. Wij hebben ons vertrouwen in de eigenmachtige mens verloren en zijn juist daarom gelovig geworden, en zouden wij ons dan nu terug begeven op het terrein van de ‘beginzelen’ (Ko 2:8) van de vergankelijke wereld om overtuigd te blijven?

Niet *wij* hoeven iets te vrezen, maar omgekeerd zouden wetenschappers er heden ten dage beter aan doen vrees te hebben voor God en Zijn Woord. Als ongelovige wetenschappers zo koosjer zijn als zij pretenderen, en hun rede zo gezond, dan kunnen wij ons afvragen waarom zij zulke dwaze theorieën ontwikkelen, en handhaven, zoals bvb. de evolutietheorie, en dan hebben we het nog niet gehad over andere uitspattingen van de menselijke rede, met name in de filosofie, de psychologie, antropologie, sociologie, enz.

Meer informatie kan opheldering brengen

Sommige zgn. ‘tegenstrijdigheden’ worden geharmoniseerd door meer informatie. Soms moeten we het echter stellen zonder die informatie. Zo zou de dood van Judas, zoals gerapporteerd door Mattheüs (27:5) en Lukas (Hd 1:18), beter begrepen kunnen worden als we wat meer informatie zouden hebben. Alleszins verhing hij zichzelf, maar hoe en waarmee? en is daarna voorover gevallen (brak het touw?) en scheurde open (waardoor?). Gebrek aan gegevens over de precieze omstandigheden doet echter niets af aan de waarheid dat Mattheüs zei dat Judas zichzelf verhing, en dat Lukas zei dat hij openbrak, zodat zijn ingewanden uitgestort werden (Hd 1:18).

Bij wijze van illustratie: enkele jaren geleden hoorde ik van iemand dat hij stierf in een autoaccident. Later hoorde ik dat hij stierf aan een hartaanval. Ik was verward, welke verklaring is nu juist? Door het opvragen van meer gegevens vernam ik dat hij een accident heeft gehad maar dat de eigenlijke doodsoorzaak een hartaanval was. Het is nooit geweten of het accident de hartaanval veroorzaakte, of dat omgekeerd de hartaanval het accident veroorzaakte.

In het geval van Judas kunnen wij wel enkele mogelijke scenario’s bedenken, maar er zijn echter ook een aantal echte moeilijkheden in de Schrift waarvoor we, zonder verdere informatie, geen opheldering kunnen krijgen. Het gaat b.v. over de verschillen in de getallen in Koningen en Kronieken. Vele van deze werden reeds opgelost, maar er blijven nog moeilijkheden over. Het is echter beter om te streven naar een harmonisatie in de verklaringen dan gemakshalve te spreken over ‘fouten’. Anderzijds kunnen er altijd fouten gebeurd zijn in de overschrijvingen van de Schriftuur, maar deze onvolkomenheden zijn zeer zeldzaam en, heel belangrijk: zij raken geenszins de boodschap van het Woord in al zijn waardevolle facetten.

God heeft Zijn Woord voor ons bewaard! Het is nog steeds en absoluut zo dat de Schrift ‘nuttig (is) tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is; Opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust’. (2Tm 3:16-17).

Twee houdingen

Naar J.G. Fijnvandraat¹⁵.

Tegenover zogenaamde probleemgevallen in de Bijbel kan men twee houdingen aannemen.

¹⁵ Art. ‘Wat moeten we aan met de bijbelse mededelingen die volgens onze logica tegenstrijdig zijn?’, J. G. Fijnvandraat, Bode des Heils, jaargang 113, 1970, <http://members.tripod.lycos.nl/ccjfv/jaargangen/j113>.

De eerste houding: Volgens mijn denken klopt dit niet. *Dus* moeten we de Bijbel niet zo letterlijk nemen. *Dus* de Bijbel is niet onfeilbaar. *Dus* is het beter het verhaal of de boodschap te interpreteren, enz.

De andere houding: Dit kan ik met mijn denken niet in overeenstemming brengen, maar het staat voor mij vast dat ik de Bijbel heb te nemen zoals die spreekt, want ook Christus en de apostelen hebben dat gedaan. Gods Woord is en blijft de basis van mijn geloof.

Als ik andersom mijn *eigen* gedachten als maatstaf zou nemen en de Bijbel *daarnaar* uitleg, dan stel ik mij niet langer onder God maar onder de duivel. Dat is hetzelfde als wat met Petrus is gebeurd toen hij tot de Heer Jezus zei: ‘dit zal U geenszins geschieden’, waarop de Heer zei: ‘Ga weg achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn’ (Mt 16:22, 23).

Wij staan onder God óf onder de god van deze wereld. Dat is een keuze die wij reeds bij onze bekeering hebben gemaakt maar waarmee we consequent moeten blijven.

Dus opnieuw: gebruiken en beschouwen wij de Schriften zoals de Heer Jezus en de apostelen dat hebben gedaan. Zijn we daarin hun navolgers of weten wij het beter dan zij?

F. De Bijbel is foutloos en onvergankelijk

De Schrift getuigt ervan

Ten einde de overtuiging te handhaven dat de Bijbel het woord van God is en door Zijn Geest ‘geademd’, moet men ook handhaven dat de Bijbel inerrant (foutloos) is. Dat is ook de aanspraak die de Bijbel voor zichzelf maakt. De Heer Jezus gaf aan dat de gehele Hebreeuwse Bijbel betrouwbaar is, en dat er zelfs geen ‘jota’ of ‘tittel’ zou verloren gaan (Mt 5:18; Lk 16:17). En wanneer Hij zei ‘de Schrift kan niet gebroken worden’ (Jh 10:35) onderstreepte Hij de onvergankelijke natuur van de Schrift. Van die onvergankelijkheid getuigen ook Jesaja en Petrus:

Js 40:8: ‘Het gras verdort, de bloem valt af; maar het Woord van onze God bestaat in eeuwigheid’.

1Pt 1:24,25: ‘Want alle vlees is als gras, en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras is verdort, en zijn bloem is afgevallen; Maar het Woord des Heeren blijft in eeuwigheid; en dit is het Woord, dat onder u verkondigd is’.

Geen enkel woord van God kan opzij geschoven worden en ze zal haar kracht en waarheid nooit verliezen. Zowel de (af)Schriften in Jezus’ tijd, als die van ons, zijn daarom foutloos in alles wat ze ons te leren hebben. Dit geldt evenzo voor de historische gebeurtenissen die erin voorkomen. De Heer Jezus behandelde de verhalen over ‘Jona in de grote vis’, de Vloed, Adam, Eva en Abel, als historische feiten (Mt 12:40; 24:38-39; 19:4-5; Lk 11:51). Paulus zinspeelde op Adam en Eva als letterlijke, historische personen (1Ko 11:8-9; 1Tm 2:13-14). Alles wat de Heer Jezus, Paulus en anderen uit de toenmalige (af)Schriften leerden, werd als ondubbelzinnige waarheid gepresenteerd, met inbegrip van alle historische gegevens. En om na te gaan of de onderwijzingen wáár zijn, was en is er maar één methode gesteld: de (af)Schriften raadplegen.

Vervulde profetieën bewijzen de Godelijke inspiratie

Van Genesis tot Maleachi wemelt het in het OT van de anticipaties op de komende Messias. Talrijke voorzeggingen die te maken hebben met Zijn geboorte, leven, bediening, dood, opstanding en verheerlijking, werden in het NT precies vervuld. Deze vervulde profetieën verdedigen krachtig de inspiratie van de Schrift.

Josh McDowell¹⁶:

¹⁶ ‘Meer dan timmerman’, Josh McDowell, Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois, 1977, Ned editie: Internationale Bijbelbond, Culemborg, 2^{de} druk 1984, p. 72, 76.

‘Alle profetieën over de Messias werden minstens vierhonderd jaar voordat Hij zou verschijnen geschreven. Misschien zijn er mensen die het hier niet mee eens zijn en zeggen dat deze profetieën achteraf, na Christus werden opgeschreven en dat ze zo in elkaar gezet zijn zodat ze precies kloppen met Zijn leven. Dit is echter een onmogelijkheid als u zich realiseert dat de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Hebreeuwse Oude Testament, al omstreeks 150-200 jaar vóór Christus werd vertaald. Deze Griekse vertaling toont aan dat er een periode van minstens tweehonderd jaar is tussen het tijdstip dat de profetieën werden opgeschreven en dat ze hun vervulling in Christus vonden’ ...

‘Een tegenwerping is dat Jezus een weloverwogen poging deed om de Joodse profetieën in vervulling te laten gaan. Dit lijkt misschien een redelijk argument, maar we moeten ons toch wel realiseren dat veel gebeurtenissen rond de komst van de Messias alle menselijke inmenging te boven gaat. De plaats van de geboorte bij voorbeeld. Ik hoor Jezus al zeggen in Maria’s schoot toen ze op de ezel reed: “Mama, we halen het nooit ...” Toen Herodes de overpriesters en schriftgeleerden vroeg: “Waar zal de Christus geboren worden?”, zeiden ze: “te Bethlehem in Judea, want aldus staat geschreven door de profeet” (Mattheüs 2:5). De tijd van Zijn komst. De omstandigheden van Zijn geboorte. Het verraad door Judas en het verradersloon. De manier waarop Hij ter dood gebracht is. Hoe de mensen die er een schouwspel van maakten reageerden, het spotten, het spuwen. Hoe het lot werd geworpen om Zijn kleren. Hoe Zijn kleren niet werden gescheurd, enz. Aan de helft van de profetieën kon Hij zelf niets doen. Hij kon het niet zo regelen dat Hij geboren werd uit het zaad van de vrouw, het geslacht van Sem, de nakomelingen van Abraham, enz. Geen wonder dat Jezus en de apostelen zich beriepen op de vervulde profetieën om de pretentie die Hij voerde kracht bij te zetten’.

De nieuwtestamentische schrijvers hebben dikwijls uiteengezet hoe Jezus Christus de specifieke vervulling was van de messiaanse profetieën in het OT. Hierna enkele voorbeelden.

Profetieën vervuld in Jezus Christus:

- ◇ Zaad van de vrouw: Genesis 3:15; Ko 2:15.
In de hele Schrift wordt slechts één man ‘geboren uit het zaad van een vrouw’ - alle anderen zijn geboren uit het zaad van een man.
- ◇ Maagdelijke geboorte: Jesaja 7:14; Mt 1:23; Lk 1:31.
Een geboorte uit een maagd: dit overstijgt elk menselijk begrip.
- ◇ Geboorteplaats Bethlehem: Micha 5:1; Mt 2:6; Jh 7:42.
God koos Bethlehem, een klein dorp, als de geboorteplaats van de Messias, en liet alle grote steden links liggen. Dit is geheel anders als wat mensen zouden verzinnen.
- ◇ Voorloper Johannes: Jesaja 40:3; Maleachi 3:1
- ◇ Bediening met wonderen: Jesaja 35:5-6
- ◇ Verraden voor een loon van 30 zilverlingen, waarmee het veld van de pottenbakker werd gekocht: Zacharia 11:12-13; Mt 26:15; 27:7
- ◇ Gekruisigd met overtreders: Jesaja 53:12; Mk 15:28; Lk 22:37
- ◇ Bidt voor Zijn vijanden: Js 53:12; Lk 23:34

Messiaanse Psalmen vervuld in Jezus Christus:

- ◇ De Zoon van God: Ps 2:7 (vgl. Js 42:1); Mt 3:17
- ◇ Door kinderen geëerd: Ps 8:3; Mt 21:16
- ◇ Opgegaan uit de doden: Ps 16:10; Hd 2:31; Mt 28:7
- ◇ Door God verlaten op het kruis: Ps 22:2; Mt 27:46; Mk 15:34
- ◇ Uitgelachen aan het kruis: Ps 22:9; Mt 27:43

- ◇ Handen en voeten doorstoken: Psalm 22:17; Jh 20:25-27.
Deze profetie bij monde van David (°1041 vC, koning van Israël: 1010-970 vC¹⁷) uit omstreeks het jaar 1000 vóór onze tijdsrekening, voorspelt dat de handen en voeten van de Messias doorboord zullen worden, d.w.z. dat Hij gekruisigd zal worden. Deze beschrijving werd gegeven ongeveer 800 jaar voordat de kruisiging als doodstraf door de Romeinen werd ingesteld.
- ◇ Het lot geworpen om Zijn kleren: Mt 27:35; Lk 23:34; Jh 19:24
- ◇ Geen benen gebroken: Psalm 34:21 (vgl. Ex 12:46; Nm 9:12); Jh 19:32,33,36
- ◇ Beschuldigd door valse getuigen: Ps 35:11; Mk 14:57
- ◇ Gehaat zonder reden: Ps 35:19; 69:5; Jh 15:25
- ◇ Behagen in Gods wil: Ps 40:8,9; Hb 10:7
- ◇ Verraden door een vriend: Ps 41:10; Lk 22:47; Jh 13:18
- ◇ Opgestegen naar de hemel: Ps 68:19a; Hd 1:9-11
- ◇ IJver voor Gods huis: Ps 69:10; Jh 2:17; Rm 15:3
- ◇ Zure wijn met gal gegeven: Ps 69:22; Mt 27:34
- ◇ Zijn verrader werd vervangen: Ps 109:8; Hd 1:20
- ◇ Hij Komt in de naam van Jahweh: Ps 118:26; Mt 21:9; 23:39; Lk 13:35

Let op de zevenvoudige profetie¹⁸ die in de Messias werd vervuld:

1. de Messias zal verraden worden: Ps 41:10
2. door een vriend: Ps 41:10
3. voor zilverstukken: Zc 11:12
4. dertig in getal: Zc 11:12
5. die op de grond geworpen zullen worden: Zc 11:13
6. van de tempel: Zc 11:13
7. gebruikt om er een akker van de pottenbakker mee te kopen: Zc 11:13

Deze profetieën werden vele honderden jaren vóór hun vervulling geschreven. Men kon toen onmogelijk de gebeurtenissen voorzien. Voor hun vervulling waren deze profetieën afhankelijk van vele factoren die buiten de menselijke controle lagen. Al deze profetieën werden feitelijk en precies vervuld. Daarom moeten de Schriften een duidelijk Goddelijke oorsprong hebben en kunnen ze onmogelijk het produkt zijn van de mens.

De externe aanwijzingen voor inerrantie

Het kan bemoedigend zijn te weten dat er ook buiten de Bijbel om aanwijzingen zijn voor haar inerrantie. Enkele eeuwen terug was dat nog niet mogelijk, omdat er nog weinig onderzoek was verricht; men geloofde de Bijbel gewoon op zijn woord, in weerwil van alle criticasters, en dat was een gezonde houding. Maar tegenwoordig zijn er ook vele externe gegevens die de accuraatheid van de Bijbel bevestigen. Wij hebben die beslist niet nodig, ‘wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen’ (2Ko 5:7), en ‘de rechtvaardige zal uit het geloof leven’ (Rm 1:17, Hk 2:4), maar toch is dit bemoedigend voor hen die nog twijfelen aan de betrouwbaarheid van de Schrift.

Dave Miller¹⁹ (vrij vertaald):

¹⁷ ‘Het ontstaan van Israël’, EO, 1982.

¹⁸ ‘Meer dan timmerman’, Josh McDowell, Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois, 1977, Ned editie: Internationale Bijbelbond, Culemborg, 2^{de} druk 1984, p. 74.

¹⁹ Art. ‘Why I Believe in the Inerrancy of the Scriptures’, Dave Miller, www.infidels.org/library/magazines/tsr/1992/4/4inerr92.html.

‘De Bijbel maakt er aanspraak op dat ze inerrant is, maar zijn er buiten de Bijbel zelf ook aanwijzingen voor die inerrantie? Geen boek als de Bijbel heeft zich zo verweerd tegen de voortdurende aanvallen van sceptici, in hun niet aflatende ijver om fouten en tegenstrijdigheden te vinden in haar bladzijden. Niettegenstaande deze meedogenloze aanvallen werd de Schriftuur op samenhangende wijze verdedigd en de juistheid, accuraatheid, interne harmonie en samenhang ervan werd veelvuldig aangetoond.

Geen enkel literair product uit de wereldgeschiedenis werd onderworpen aan zulk nauwgezet kritisch onderzoek, met de vaste bedoeling tegenstrijdigheden te identificeren. Maar alle critici, door alle eeuwen heen, zijn er niet in geslaagd om ook maar één van hun kritieken afdoende te bewijzen. Vele aantijgingen werden gedaan, maar in elke kwestie werden de zogenaamde contradicties of fouten succesvol uitgelegd, of, in die gebieden waar adequate informatie (nog) niet beschikbaar is, werden er voldoende verklaringen gepresenteerd om de geloofwaardigheid van de beschuldiging teniet te doen.

Het onderzoek naar specifieke voorbeelden van de weergalozе accuraatheid van de Bijbel demonstreert haar inerrantie. Zulk een onderneming houdt bijzonder veel in, maar het onderzoek wordt gemakkelijker gemaakt door het classificeren van de zogenaamde discrepanties in drie typen (zie verder Hodge en Warfield, *Inspiration*, pp. 45-71):

1) De eerste categorie, de historische en geografische geloofwaardigheid van de Bijbel, werd samenhangend bekrachtigd in elk geval waar voldoende kennis voorhanden was bij het hedendaagse onderzoek. Bijvoorbeeld, Hodge en Warfield hebben gesteld dat het Nieuwe testament zinspeelt op de namen van zo'n 30 verschillende volken, van tussen de 40 en 50 landen, evenveel buitenlandse steden, en 36 Syrische en Palestijnse steden. De grote meerderheid van deze werden tenslotte geïdentificeerd, waardoor de strikte aandacht voor detail van de Bijbel werd bevestigd.

Lewis identificeert 44 Oudtestamentische en 17 Nieuwtestamentische personen voor wie archeologische bevestiging werd gevonden in inscripties en muntstukken, met daarenboven 11 personen die geciteerd worden in literaire bronnen, voor een totaal voor 63 bijbelse personen waarvan historisch de authenticiteit bevestigd werd (Jack P. Lewis, *Historical Backgrounds of Bible History*, Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1971, p. 178). McGarvey somt gevat de massale hoeveelheid op van bevestigend bewijsmateriaal dat de Bijbelse inerrantie bekrachtigt:

Of de (Bijbel)schrijvers nu spreken over zichzelf of over vreemde landen, zij spreken altijd met een foutloze accuraatheid, zodat hun argusogige criticasters in tweeduizend jaar niet in staat zijn geweest hen op een fout te betrappen. Deze accuraatheid beperkt zich niet enkel tot de relatieve locaties van plaatsen en windstreken, maar tot de meest precieze details, zelfs tot de relatieve hoogten van plaatsen vermeld in de verhalen. (McGarvey, p. 28).

2) Een tweede categorie is de interne harmonie in de Bijbel. Sceptici hebben reeds lang beweerd dat de schrijvers elkaar tegenspreken. Maar, nogmaals, in elke kwestie werden de schrijvers daarvan vrijgesproken wanneer de Bijbelse tekst nauwkeuriger werd onderzocht. De zogenaamde tegenstrijdigheden bij de schrijvers onderling (in het bijzonder de synoptische schrijvers) blijken complementaire informatie te geven over dezelfde gebeurtenis, die, wanneer samengevoegd, een samenhangend en harmonieus geheel vormen; ofwel worden er twee verschillende gebeurtenissen beschreven. Hodge en Warfield concluderen:

‘Het is niet onbezonnen te verklaren dat er nooit enige disharmonie werd bewezen tussen gelijk welke twee verklaringen in het Nieuwe Testament’. (Hodge and Warfield, p. 55).

3) Een derde categorie van inerrantie zijn de aanhalingen in het Nieuwe testament van het Oude Testament. Hiervoor kunnen de bezwaren tegen de Bijbelse inerrantie samengevat beantwoord worden als volgt:

... citaten doen beroep op het verstand, niet op de bewoordingen van een vroeger document, en worden gebruikt voor een beslist en specifiek besluit; elk omgaan met het origineel is daarom legitiem en vervalst in geen enkel aspect de gedachte die nodig is voor het beoogde doel. (Hodge en Warfield, p. 64).

Er is hier te weinig ruimte om in te gaan op een voorbeeldbehandeling van zogenaamde discrepanties. Hier volstaat het te zeggen dat een eerlijk persoon, die de nodige tijd en moeite wil geven om de bewijzen te onderzoeken, tot dezelfde conclusie zal komen die uitgesproken werd door de Heer Jezus: ‘Gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken’ (Jh 8:32).

Enkele buitenbijbelse getuigenissen die Christus bevestigen als historisch figuur:

Deze schrijvers leefden zeer kort bij de tijd van Christus’ aardse optreden ²⁰.

- ◇ Suetonius schreef omstreeks 120 nC biografieën van de eerste 12 keizers vanaf Julius Caesar. In zijn ‘Leven van Nero’ zegt hij: ‘Toen strafte men de christenen, een groep mensen die zich hadden overgegeven aan een nieuw en boosaardig bijgeloof’. En in ‘Leven van Claudius’: ‘Daar de Joden voortdurend onrust veroorzaakten op aansporing van Christus, verdreef hij hen uit Rome’. Dit verdrijven uit Rome vinden we in Hd 18:2 terug.
- ◇ Plinius de Jonge schreef in 112 nC een brief aan keizer Trajanus om hem te vragen hoe hij moest optreden tegen de ‘lastige sekte der christenen’. Volgens bewijzen die hij verkregen had door enige van hen onder foltering te ondervragen, ‘waren zij gewoon op een bepaalde vastgestelde dag bijeen te komen voordat het licht was, en dan zongen ze een loflied tot Christus als God, en verbonden zich met een plechtige eed (*sacramentum*) geen enkele slechte daad te doen, maar zich te onthouden van alle bedrog, diefstal en overspel, nooit hun woord te breken, of zich aan een belofte te onttrekken wanneer hun gevraagd werd die na te komen; daarna was het hun gewoonte uiteen te gaan en dan weer bij elkaar te komen om voedsel te nuttigen, maar voedsel van een onschuldige soort’.
- ◇ De grootste Romeinse historicus Cornelius Tacitus, geboren tussen 52 en 54 nC, schreef van Christus en Pontius Pilatus. Toen hij ongeveer zestig jaar oud was en werkte aan de geschiedenis van Nero’s regering (54-68 n.C.), beschreef hij de grote brand die in 64 Rome heeft geteisterd, en vertelde dat overal het gerucht ging dat Nero opdracht had gegeven om brand te stichten om bij de wederopbouw van de stad zelf nog meer roem te verwerven. Vervolgens schrijft hij: ‘Daarom heeft hij, om dat gerucht de kop in te drukken, de schuld op anderen gegooid en hen met de meest geraffineerde wreedheid gestraft, namelijk een groep mensen, die om hun slechtheid verfoeid werden en die de massa Christenen noemde. Christus, wiens naam zij droegen, was terechtgesteld op bevel van de procurator Pontius Pilatus toen Tiberius keizer was; en deze verderfelijke sekte was voor korte tijd bedwongen, maar leefde al gauw weer op, niet alleen in Judea, waar deze pest vandaan kwam, maar ook hier in Rome, waar alle verschrikkelijke en schandelijke dingen van de hele wereld bij elkaar komen en een woonplaats vinden’.
- ◇ Thallus schreef omstreeks 52 nC een werk over de geschiedenis van Griekenland (daar bestaan enkel nog enige fragmenten van), en Julius Africanus, een christelijke schrijver omstreeks 221 nC, die de geschriften van Thallus kende, zegt bij een bespreking van de duisternis die over het land kwam toen Christus werd gekruisigd: ‘Thallus verklaart in het derde boek van zijn geschiedenis, de duisternis eenvoudig als een zonsverduistering - maar dat lijkt mij ongegrond’ (er kan immers geen zonsverduistering zijn in de tijd van de volle maan van Pasen, toen Christus stierf).
- ◇ In het Brits Museum is er een handschrift van een brief die na het jaar 73 nC geschreven is (niet geweten hoeveel jaren erna). Deze brief werd geschreven door de Syriër Mara Bar-Serapion aan zijn zoon Serapion om hem tot wijsheid aan te moedigen en wees erop dat zij die de wijsgeren vervolgen door het onheil worden getroffen. Als voorbeelden noemt hij Socrates, Pythagoras en Christus:
‘Wat gaf het de Atheners dat ze Socrates doodden? Hongersnood en ziekte kwamen over hen als een oordeel over hun slechte daden. Wat hadden de mensen van Samos eraan dat ze Pythagoras verbrandden? In een ogenblik werd hun land met zand bedekt. Wat hadden de Joden eraan dat ze hun wijze Koning ter dood brachten? Heel kort daarna is hun koninkrijk vernietigd. God heeft deze drie wijze mensen op rechtvaardige wijze gewroken: de Atheners

²⁰ Zie ‘De betrouwbaarheid van de geschriften van het Nieuwe Testament’, Prof. Dr. F.F. Bruce, p. 103-109.

kwamen om door de honger; de bewoners van Samos werden door de zee verzwolgen; de Joden, beroofd en uit hun land verdreven, zijn overal verspreid. Maar Socrates stierf niet definitief; hij leefde voort in de leer van Plato. Pythagoras is niet voorgoed dood; hij leefde voort in het standbeeld van Hera. Ook de wijze Koning is niet voorgoed dood; Hij leefde voort in de leer die Hij gegeven had.

Deze schrijver kan haast geen christen geweest zijn, want dan zou hij gezegd hebben dat Christus voortleeft doordat Hij uit de doden is opgewekt'.

- ◇ De bekende Joodse historicus Flavius Josephus, geboren in 37 nC, leefde kort bij de gebeurtenissen en heeft veel geschreven over Bijbelse figuren en plaatsen. Hierover enkele uittreksels ²¹:

In Boek XVIII, 63-64 heeft hij het over Christus en de christenen, maar ook Pilatus (Mt 27:2):

[63] In die tijd leefde Jezus, een wijs man, *voorzover het geoorloofd is hem een man te noemen*. Hij verrichtte namelijk daden die onmogelijk geacht werden, en hij was leermeester van mensen die met vreugde *de waarheid* tot zich namen. En veel Joden alsook velen van de Grieken bracht hij tot zich. *Hij was de Christus*. [64] Ook nadat Pilatus hem op aanwijzing van de eerste mannen bij ons de straf van het kruis had opgelegd, gaven zij die het eerst in liefde waren gaan leven niet op. Hij was namelijk aan hen verschenen op de derde dag, opnieuw levend. De goddelijke profeten hadden die dingen en ontelbare andere wonderbaarlijke dingen over hem gezegd. Tot op de dag van heden is de naar hem genoemde groep van de christenen niet verdwenen.

In Boek XVIII, 116-119 schrijft Flavius over Johannes de Doper:

[116] Sommige Joden zagen in de ondergang van het leger van Herodes de hand van God, die zich terecht gewroken zou hebben voor de straf die Herodes had voltrokken aan Joannes bijgenaamd de Doper. [117] Herodes had deze Joannes namelijk gedood. Joannes was een goed man. Hij riep de Joden op deugdzaam te leven, tegenover elkaar gerechtigheid te betrachten, en eerbied tegenover God, en zich door hem te laten dopen ... [118] Toen de mensen massaal toestroomden en ze door naar zijn woorden te luisteren bovenmate opgewonden werden, werd Herodes bang. Hij vreesde dat iemand die over zoveel overredingskracht beschikte, de mensen wel eens tot opstand zou kunnen oproepen. Het leek er namelijk op dat ze in alles zijn raad volgden. Hij vond het veel beter om, voordat er revolutie en ellende van zouden komen, zelf het initiatief te nemen en de man te doden dan pas als het eenmaal zover was in te grijpen. Daar zou hij dan wel eens berouw van kunnen krijgen. [119] Herodes vertrouwde hem niet erg. Dus werd Joannes opgepakt, naar het eerder genoemde fort Machaerus overgebracht, en daar gedood. De Joden nu hielden het erop dat het leger ten onder was gegaan omdat God Herodes kwaad had willen doen en dat het een wraakactie was.

In Boek XIX, 343-350 wordt de ploselinge dood van Herodes Agrippa I beschreven, waarvan Lukas vertelt in Hd 12:19-23. Het wordt door Josephus geschreven in een vorm die in grote lijnen overeenkomt met wat Lukas schrijft, alhoewel de twee weergaven helemaal onafhankelijk van elkaar geschreven zijn:

Hoofdstuk 8, De laatste dagen van Agrippa.

2 [343] Drie volle jaren had hij als koning over geheel judea geregeerd toen hij naar Caesarea kwam, dat vroeger Strato's Toren heette. Daar leidde hij spelen ter ere van Caesar. Hij wist dat dat een feest was ter viering van diens heil. In verband daarmee was daar een zeer groot aantal gezagdragers en mensen van rang en stand in zijn rijk bijeengekomen. [344] Op de tweede dag van de spelen verscheen hij bij het aanbreken van de dag in het theater gekleed in een gewaad dat helemaal gemaakt was van zilver, het was een wonder van weefkunst. Zodra de eerste stralen van de zon erop vielen, begon het

²¹ Flavius Josephus, De Oude Geschiedenis van de Joden [*Antiquitates Judaicae*] Deel III - Boek XIV-XX, Uitgeverijen Ambo Amsterdam en Kritak Leuven, 1998. In schuine druk het gedeelte waarvan de authenticiteit betwijfeld wordt (zie Deel III p. 65-69).

zilver op te lichten. Het glansde en flonkerde als was het een wonder. De toeschouwers kostte het de grootste moeite ernaar te kijken en werden overmand door angst en huiver. [345] Onmiddellijk waren er de vleiers die, de een van hier, de ander van daar, luid begonnen te roepen, niet tot zijn voordeel, want ze begroetten hem als god. 'Wees ons genadig', vervolgden ze, 'tot nu toe hebben we u als mens gevreesd, maar voortaan bekenen wij ons geloof dat u meer dan sterfelijk bent'.

[346] De koning gaf hun geen berisping, en hij wees de vleierij niet af als strijdig met de eerbied voor God. Toen hij korte tijd later echter omhoog keek, zag hij de *bubo* [= een soort uil] boven zijn hoofd zitten, op een touw. Hij begreep onmiddellijk dat diezelfde vogel, die ooit een goede tijding had gebracht, nu een boodschapper van onheil was, en hij voelde een pijn die dwars door zijn hart ging. Tegelijk werd hij getroffen door een constante pijn in zijn buikholte. Het was vanaf het allereerste begin een hevige pijn.

[347] Hij sprong op en zei tegen zijn vrienden: 'Ik mag dan in jullie ogen een god zijn, maar mij wordt nu te verstaan gegeven dat het gedaan is met mijn leven. Het klopt niet wat jullie net riepen, het bewijs is geleverd, het lot slaat onmiddellijk toe. Jullie noemen mij onsterfelijk, terwijl ik word afgevoerd om te sterven. God heeft het zo beschikt en we hebben het maar te accepteren. Ik kan niet zeggen dat mijn leven niets heeft voorgesteld, integendeel, het was een leven in luister en geluk'. [348] Terwijl hij dat zei, werd hij door nog meer pijn gekweld. Hij werd ijlings naar zijn paleis gebracht en het verhaal ging rond dat hij het niet lang meer zou maken. [349] Het volk - mannen, vrouwen en kinderen - hulde zich terstond in zakken, zoals de traditie het wil, en bad tot God ten behoeve van de koning. Overal hoorde men gejammer en klaagliederen. De koning lag in een kamer boven. Beneden zag hij de mensen voorover naar de grond buigen. Hij kon ook zelf zijn tranen niet bedwingen. [350] Vijf dagen achter elkaar werd hij gesloopt door de pijn in zijn maag. Toen stierf hij. Hij was vierenvijftig jaar oud, het was zijn zevende jaar als koning.

In Boek XX, 200 refereert hij naar Christus en zijn (half)broer Jakobus, maar ook Festus (Hd 24:27):

[200] Deze Ananus nu meende handig te kunnen profiteren van de situatie dat Festus dood was en Albinus nog onderweg was. Hij riep een vergadering van rechters bijeen en liet daar de broer van de Jezus die Christus genoemd wordt - de man heette Jacobus - alsmede enkele anderen voorleiden. Hij beschuldigde hen ervan dat ze de wet hadden overtreden en leverde hen uit om gestenigd te worden.

Een wetenschappelijk bewijs is niet relevant

Sommige mensen blijven categoriek: 'als je iets niet wetenschappelijk kunt bewijzen, dan is het niet waar!' Voor hen is er geen waarheid zonder wetenschappelijk bewijs. Dit is een drogreden. Het volgende stukje kan deze mensen op andere gedachten brengen.

Josh McDowell ²²:

'Op één of andere manier, nu in de twintigste eeuw, zijn er zoveel die menen dat iets wat je niet wetenschappelijk kunt bewijzen niet waar kan zijn. Nu, *dat* is niet waar! Het is altijd moeilijk om iets te bewijzen omtrent personen of gebeurtenissen uit de geschiedenis. We moeten het verschil inzien tussen natuur-wetenschappelijk bewijs en wat ik juridisch-historisch bewijs zou willen noemen ...

Wanneer nu de wetenschappelijke methode de enige methode was om iets te bewijzen, zou u niet kunnen bewijzen dat u vanmorgen naar uw eerste college ging of dat u vandaag heeft gegeven. U heeft geen mogelijkheid om deze voorvallen onder gecontroleerde omstandigheden te herhalen ...

²² 'Meer dan timmerman', Josh McDowell, Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois, 1977, Ned editie: Internationale Bijbelbond, Culemborg, 2^{de} druk 1984, p.27-29, 37-38.

De wetenschappelijke methode kan alleen worden gebruikt om herhaalbare dingen te bewijzen; veel vragen omtrent een persoon of voorval in de geschiedenis kunnen niet aan de hand van deze methode bewezen of weerlegd worden. De wetenschappelijke methode is niet geschikt voor het beantwoorden van zulke vragen als: “Heeft George Washington geleefd?” “Was Martin Luther King een strijder voor de burgerrechten?” “Wie was Jezus van Nazareth?” “Was Robert Kennedy Minister van Justitie in de Verenigde Staten?” “Is Jezus Christus opgestaan uit de dood?” Deze vragen liggen buiten het bereik van wetenschappelijk bewijs en we moeten ze binnen het bereik van het juridisch bewijs brengen. Met andere woorden, de wetenschappelijke methode, die gebaseerd is op waarneming, het verzamelen van gegevens, veronderstellingen maken, gevolgtrekkingen en proefondervindelijk onderzoek om beproefde wetmatigheden in de natuur te vinden en te verklaren, heeft niet het laatste woord bij zulke vragen als “Kunt u de opstanding bewijzen?” of “Kunt u bewijzen dat Jezus de Zoon van God is?” Wanneer mannen en vrouwen zich verlaten op de juridisch-historische methode, moeten ze de betrouwbaarheid van de getuigenissen controleren’ ...

Dr. Louis Gottschalk, voorheen hoogleraar geschiedenis aan de universiteit van Chicago, schetst zijn wijze van geschiedkundig onderzoek in een handleiding die door velen wordt gebruikt voor historisch wetenschappelijk onderzoek. Gottschalk wijst erop dat het vermogen van de schrijver of de getuige om de waarheid te vertellen voor de geschiedkundige van nut is bij het vaststellen van de geloofwaardigheid, “zelfs als het gaat om een geschrift dat door geweld of bedrog is verkregen, of om een andere reden twijfelachtig, of gebaseerd op horen zeggen, of afkomstig van een partijdige getuige” (Louis R. Gottschalk, *Understanding History* (New York: Knopf, 1969, 2nd ed), p. 150; p. 161; p. 168). Dit ‘vermogen om de waarheid te vertellen’ staat in nauw verband met de vraag hoever de getuige verwijderd was, zowel wat plaats als tijd betreft van de vermelde gebeurtenissen. De Nieuw Testamentische berichtgeving over het leven en de leer van Jezus is opgesteld door mensen die of zelf ooggetuigen zijn geweest of de berichten doorgaven van mensen die het optreden of het onderricht van Christus zelf hebben meegemaakt.

Lukas 1:1-3: “Aangezien velen ter hand genomen hebben, om in orde te stellen een verhaal van de dingen, die onder ons volkomen zekerheid hebben; Gelijk ons overgeleverd hebben, die van den beginne zelf aanschouwers en dienaars des Woords geweest zijn; Zo heeft het ook mij goed gedacht, hebbende alles van voren aan naarstig onderzocht hebbende, vervolgens aan u te schrijven, voortreffelijke Theofilus!”.

2 Petrus 1:16 “Want wij zijn geen kunstelijk verdichte fabels nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit”.

1 Johannes 1:3 “Hetgeen wij [dan] gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook [zij] met de Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus”.

Johannes 19:35 “En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig; en hij weet, dat hij zegt, hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt”.

Lukas 3:1 “En in het vijftiende jaar van de regering van de keizer Tiberius, als Pontius Pilatus stadhouder was over Judea, en Herodes een viervorst over Galilea, en Filippus, zijn broeder, een viervorst over Iturea en over het land Trachonitis, en Lysanias een viervorst over Abilene ... ”.

G. De laatste vermaning

Aan het eind van het Lukasevangelie, net voordat de Heer naar de hemel opvoer, krijgen de discipelen een laatste vermaning. Deze vermaning, zo vlak voor Zijn vertrek, is voor ons van het grootste belang!

We lezen daar over de ‘Emmaüsgangers’. Twee discipelen van de Heer gingen (op de dag van Zijn opstanding) van Jeruzalem naar Emmaüs en bespraken in droefheid de dingen die de afgelopen tijd

waren gebeurd. Opeens voegde de Heer Zich bij hen, zonder dat zij Hem herkenden. Hij luisterde naar wat ze te zeggen hadden en gaf hen daarop een strenge vermaning:

Lk 24:25-26: 'En Hij zeide tot hen: **O onverstandigen en tragen van hart, om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben!** Moest de Christus niet deze dingen lijden, en [alzo] in Zijn heerlijkheid ingaan?

Daarna volgt er een belangrijk vers:

Lk 24:27: 'En begonnen hebbende van **Mozes** en van **al de profeten**, legde Hij hun uit, **in al de Schriften**, hetgeen van Hem [geschreven] was'.

De discipelen wisten nog steeds niet dat Hij over Zichzelf sprak, maar nadat zij deze 'man' hadden uitgenodigd en Hij bij hen het brood brak, herkenden zij Hem; waarschijnlijk eerst aan zijn doorboorde handen.

De discipelen waren drie jaar met Jezus meegetrokken, en toch waren zij zo onwetend. Hoe kwam dit? Omdat zij niet geloofden wat in AL de Schriften over Christus geschreven stond. Zij hadden enkel datgene geloofd wat met hun eigen wensen in overeenstemming was, en het overige hadden ze genegeerd. Zij geloofden graag dat de Christus het beloofde Koninkrijk van gerechtigheid zou brengen, maar de gedeelten die spraken over Zijn lijden en de verwerping werden over het hoofd gezien. De Heer Jezus verweet de discipelen daarom dat zij niet een deel, maar AL de Schriften moesten geloven die over Hem hadden gesproken.

Wat later verscheen Hij wederom in hun midden (Lk 24:36-40)²³. Bij die gelegenheid zij Hij:

Lk 24:44: 'En Hij zeide tot hen: Dit zijn de woorden, die Ik tot u sprak, als Ik nog met u was, [namelijk] dat het alles moest vervuld worden, wat van Mij geschreven is in de **Wet van Mozes**, en de **Profeten**, en **Psalmen**'.

Men gelooft AL de Schriften, of men gelooft NIETS - het is één van de twee. Een tussenweg is ondenkbaar voor de Heer. Zulk principe van radicaliteit vinden we ook in Zijn woorden aan Laodicéa: 'Zo dan, omdat gij lauw zijt, en noch koud noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen' (Op 3:16).

Maar dat is nu precies de toestand die wij in onze eigen tijd waarnemen: men gelooft slechts datgene van de Bijbel wat in elks kraam past, en verder is er kritiek en nog eens kritiek op Gods Woord. Zelfverzekerde theologen lachen met Genesis, met schepping, zondeval en vloed. Men noemt wat Mozes heeft opgeschreven 'myten'. Wat zal het oordeel zijn over het christendom van onze tijd, vermits het over een volledig Nieuwe testament beschikt en bovendien de Heilige Geest op aarde is sinds Pinksteren?

Laten wij toch AL de Schriften in ere herstellen! AL de Schriften getuigen van de Christus, vanaf Genesis door tot Openbaring.

In het eerste vers van Genesis staat geschreven: 'In den beginne schiep *God* de hemel en de aarde' maar in Johannes 1:3, 10: 'Alle dingen zijn door het *Woord* geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is ... Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt; en de wereld heeft Hem niet gekend', en in Openbaring 19:13: 'En Hij was bekleed met een kled, dat met bloed geverfd was; en Zijn naam wordt genoemd het Woord Gods'. Wat daarna in Openbaring gebeurt is de uitvoering van de eerste profetie van de Bijbel, namelijk die van Genesis 3:15. Deze heeft betrekking op Christus, het 'zaad van de vrouw', die de duivel 'de kop' zou 'vermorzelen'. In Openbaring 20 krijgen we die gebeurtenis finaal uitgevoerd, en daarna volgt de apotheose, het schitterende slotstuk van de Bijbel in Op 21 en 22. In die allerlaatste woorden van Gods Woord vinden we echter nog **de laatste vermaning**. Laten wij deze woorden goed in acht nemen:

Op 22:18-21 'Want ik betuig aan een ieder, die de woorden van de profetie van dit boek hoort: Indien iemand tot deze dingen **toedoet**, God zal hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand **afdoet** van de woorden van het boek dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en [uit] hetgeen in dit boek

²³ Later verscheen Hij nog eens in het bijzijn van Thomas; Jh 20:24-31.

geschreven is. Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom haastig Amen. Ja, kom, Heere Jezus!
De genade van onze Heere Jezus Christus [zij] met u allen. Amen'.

De 66 geïnspireerde Bijbelboeken

OT: 39 boeken	Afkorting	hoofdstukken	NT: 27 boeken	Afkorting	hoofdstukken
Genesis	Gn	50	Mattheüs	Mt	28
Exodus	Ex	40	Markus	Mk	16
Leviticus	Lv	27	Lukas	Lk	24
Numeri	Nm	36	Johannes	Jh	21
Deuteronomium	Dt	34	Handelingen	Hd	28
Jozua	Jz	24	Romeinen	Rm	16
Rechters	Re	21	1 Korinthiërs	1Ko	16
Ruth	Ru	4	2 Korinthiërs	2Ko	13
1 Samuël	1Sm	31	Galaten	Gl	6
2 Samuël	2Sm	24	Efeziërs	Ef	6
1 Koningen	1Kn	22	Filippenzen	Fp	4
2 Koningen	2Kn	25	Kolossenzen	Ko	4
1 Kronieken	1Kr	29	1 Thessalonicenzen	1Th	5
2 Kronieken	2Kr	36	2 Thessalonicenzen	2Th	3
Ezra	Ea	10	1 Timotheüs	1Tm	6
Nehemia	Ne	13	2 Timotheüs	2Tm	4
Esther	Es	10	Titus	Tt	3
Job	Jb	42	Filemon	Fm	1
Psalmen	Ps	150	Hebreeën	Hb	13
Spreuken	Sp	31	Jakobus	Jk	5
Prediker	Pr	12	1 Petrus	1Pt	5
Hooglied	Hl	8	2 Petrus	2Pt	3
Jesaja	Js	66	1 Johannes	1Jh	5
Jeremia	Jr	52	2 Johannes	2Jh	1
Klaagliederen	Kl	5	3 Johannes	3Jh	1
Ezechiël	Ez	48	Judas	Jd	1
Daniël	Dn	12	Openbaring	Op	22
Hosea	Hs	14			
Joel	Jl	3			
Amos	Am	9			
Obadja	Ob	1			
Jona	Jn	4			
Micha	Mi	7			
Nahum	Na	3			
Habakuk	Hk	3			
Zefanja	Zf	3			
Haggai	Hg	2			
Zacharia	Zc	14			
Maleachi	Ml	4			

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm